

บทที่ 3

การจำแนกลักษณะผู้ต้องขังในต่างประเทศ

เนื่องจากกฎหมายที่เกี่ยวกับการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังของประเทศไทยยังเป็นการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังที่เน้นไปในทางการจำแนกเพื่อควบคุมมากกว่าการจำแนกเพื่อแก้ไขฟื้นฟูในการศึกษากฎหมายและกระบวนการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังครั้งนี้ จึงหยิบยกตำราและเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวกับการศึกษาโดยเน้นประเทศที่มีกฎหมายและระบบการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังที่มีความชัดเจน ถูกต้องตามหลักมาตรฐานขั้นต่ำและมีผลสำเร็จในการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขัง เป็นประเทศในกลุ่มจีวีแอลโอวี เช่น อังกฤษ ญี่ปุ่น และกลุ่มประเทศคอมมอนเวลธ์ เช่น สหรัฐอเมริกา (มลรัฐแคลิฟอร์เนีย) เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังของประเทศไทย

3.1 กระบวนการยุติธรรมทางอาญาของสหรัฐอเมริกา

กระบวนการยุติธรรมทางอาญาของมลรัฐแคลิฟอร์เนียจะขึ้นอยู่กับคำพิพากษาของศาลในคดีอาญาและตัวบทของกฎหมายจะกำหนดถึงความผิดและระบอบโทษสำหรับความผิดนั้นๆ ซึ่งเป้าหมายหลักของระบบยุติธรรมทางอาญาของรัฐแคลิฟอร์เนียคือการสร้างความปลอดภัยให้กับประชาชนโดยการยับยั้งและป้องกันการก่ออาชญากรรม ด้วยการลงโทษผู้ที่กระทำความผิดแต่ละรายและปรับปรุงแก้ไขฟื้นฟูเพื่อส่งกลับเข้าสู่ชุมชน

ในมลรัฐแคลิฟอร์เนียอาชญากรรมจะถูกจำแนกประเภทไว้ตามความร้ายแรงของการกระทำดังต่อไปนี้¹

คดีอาญา เป็นความผิดที่มีความร้ายแรงที่สุดในประเภทของอาชญากรรม โดยผู้กระทำความผิดอาจถูกศาลพิพากษาให้ต้องโทษจำคุกในเรือนจำของรัฐเป็นเวลาอย่างน้อย 1 ปี ในประมวลกฎหมายอาญาของแคลิฟอร์เนียได้มีการกำหนดความผิดอาญาบางประเภทโดยถือว่ามีความร้ายแรงหรือรุนแรงเทียบเท่ากับคดีอาญาร้ายแรงประเภทการฆาตกรรม การปล้นทรัพย์ และการข่มขืน เป็นต้น คดีอาญาที่มีความร้ายแรงนั้นรวมไปถึงคดีอาญาที่มีความรุนแรง ตลอดจนอาชญากรรมอื่น เช่น การลักทรัพย์ในเคหสถาน ตลอดจนจนถึงการทำร้ายร่างกายเพื่อต้องการปล้นทรัพย์

¹ From *California's Criminal Justice System The California Legislature's Nonpartisan Fiscal and Policy Advisor* (p. 5), By Legislative Analyst's Office, 2013.

ความคิดลหุโทษ เป็นความคิดที่มีความรุนแรงน้อยกว่าคดีอาญา ซึ่งผู้กระทำผิดอาจถูกศาลตัดสินให้ถูกคุมประพฤติ จำคุกในเรือนจำของรัฐ หรือปรับ หรือทั้ง 3 อย่างรวมกัน ความคิดลหุโทษนั้นรวมถึงอาชญากรรมทั่วไป เช่น การทำร้ายร่างกาย ลักทรัพย์เล็กๆ น้อยๆ และเมาสุราในที่สาธารณะ คดีลหุโทษนั้นเป็นความคิดส่วนใหญ่ที่เข้ามาสู่กระบวนการยุติธรรมของแคลิฟอร์เนีย

การละเมิดต่อกฎหมาย เป็นความคิดที่ไม่ร้ายแรงและโดยส่วนมากศาลจะลงโทษโดยการปรับ ซึ่งการกระทำความคิดเกี่ยวกับยานพาหนะ โดยส่วนใหญ่แล้วจะได้รับการพิจารณาว่าเป็นเพียงแต่การละเมิดต่อกฎหมายเท่านั้น²

ระบบยุติธรรมทางอาญาของแคลิฟอร์เนียจะมีองค์ประกอบใหญ่ 3 ประการ คือ การบังคับใช้กฎหมาย ศาล และงานราชทัณฑ์

การบังคับใช้กฎหมาย กฎหมายการพิจารณาคดีของรัฐนั้นจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นไปจนถึงระดับรัฐ แต่จะเริ่มในระดับท้องถิ่นเป็นหลัก โดยนายอำเภอและเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นผู้ที่มีหน้าที่สืบสวนอาชญากรรมและจับกุมผู้ที่กระทำผิด การบังคับใช้กฎหมายนั้นเป็นความรับผิดชอบในระดับท้องถิ่นของแคลิฟอร์เนีย ซึ่งจะได้รับการสนับสนุนโดยมีการระดมเงินทุนมาจากทั้งในระดับรัฐและในระดับประเทศ โดยในระดับรัฐนั้นอัยการสูงสุดจะเป็นผู้ที่มีอำนาจให้ความช่วยเหลือและใช้ความรู้ความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายในการบังคับใช้กฎหมายของท้องถิ่น ในกรณีที่มีการสืบสวนอาชญากรรมที่เกิดในหลายท้องถิ่น (หรือในหลายจังหวัด) เช่น องค์กรอาชญากรรมรัฐยังมีการให้เงินสนับสนุนและอุดหนุนแก่ท้องถิ่นในการจัดกิจกรรมเพื่อต่อต้านการก่ออาชญากรรมประเภทต่างๆ

การจับ โดยปกติแล้วในมลรัฐแคลิฟอร์เนียผู้ที่มีหน้าที่จับกุมผู้กระทำผิดนี้เป็นของเจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมาย รัฐแคลิฟอร์เนียมีเจ้าหน้าที่ทั้งหมดประมาณ 600 นาย ซึ่งรวมทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจกับนายอำเภอ สถานะของการกระทำความผิดในแคลิฟอร์เนียในปี 2011 ผู้ที่ถูกจับกุมมีประมาณ 1.3 ล้านคน โดยรวมทั้งการกระทำความผิดทางอาญาและความคิดลหุโทษ ซึ่งความคิดส่วนใหญ่ที่จับได้นั้นจะเป็นความคิดลหุโทษ โดยประมาณ 3 ใน 4 จะเป็นการจับกุมการกระทำความผิดอาญาที่ไม่มีความรุนแรงแต่จำนวน 9 ใน 10 ของการก่ออาชญากรรมที่จับได้นั้นผู้กระทำผิดจะเป็นผู้ใหญ่ และการจับกุมผู้กระทำผิดเกือบทั้งหมดนั้นเป็นผลงานของกรมตำรวจรัฐแคลิฟอร์เนีย ในปี 2007 นั้นรัฐได้มีการจ้างงานเจ้าพนักงานบังคับใช้กฎหมายเพิ่มประมาณ 300 คน ต่อจำนวนประชากร 100,000 คน ซึ่งถือว่าค่อนข้างต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของทั้งประเทศ ถึงอย่างไรก็ตามแม้จำนวนของเจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายจะลดลงก็ตาม แต่รัฐก็ยังใช้เงินมากกว่าถึง 1 ใน 3 ใน

² Ibid. (p.7-8).

การที่จะบังคับใช้กฎหมายต่อจำนวนประชากรแต่ละราย ซึ่งถือว่ามากกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ³ เมื่อผู้กระทำความผิดถูกจับกุม เจ้าหน้าที่ตำรวจจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้กระทำความผิดทั้งหมด โดยจะเรียกว่าทะเบียนประวัติอาชญากร หรือที่เรียกว่า “rap sheets” โดยจะมีหน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประวัติอาชญากรรมทั้งหมดคือ ศูนย์ข้อมูลอาชญากรแห่งชาติ The National Crime Information Center (NCIC) โดยอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เรียกว่า The Identification Division ของสำนักงานสืบสวนสอบสวนกลาง (FBI) ซึ่งสหรัฐอเมริกาได้มีการมีการผ่านกฎหมายที่ชื่อว่า The Law Enforcement Assistance Act of 1965 เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประวัติอาชญากรรมทั้งหมดของทุกรัฐ โดยจะทำการรวบรวมข้อมูลทั้งหมดลงคอมพิวเตอร์ ซึ่งทุกองค์กรในกระบวนการยุติธรรมต่างมีส่วนร่วมในการรายงานข้อมูลด้านอาชญากรรมสู่สำนักสอบสวนกลางแห่งสหรัฐอเมริกา ทำให้ในแต่ละรัฐสามารถที่จะเข้าถึงข้อมูลนี้ได้อย่างรวดเร็ว ทำให้สามารถพิสูจน์ได้ว่าผู้กระทำความผิดนั้นมีประวัติเคยกระทำความผิดมาก่อนหรือไม่ เจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมสามารถใช้ดุลพินิจได้ว่าควรที่จะดำเนินการอย่างไรให้เหมาะสมต่อผู้กระทำความผิดเป็นรายบุคคล

การฟ้องคดีอาญา เมื่อมีการจับกุมผู้กระทำความผิดแล้วเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายจะดำเนินการร้องทุกข์กล่าวโทษต่อบุคคลนั้น ถ้าผู้กระทำความผิดนั้นเป็นผู้ใหญ่อายุการเขตจะทำการตั้งข้อหาเพื่อดำเนินคดีและฟ้องร้องผู้ถูกกล่าวหาต่อศาลของรัฐที่ตั้งอยู่ทั้ง 58 เขต หากเมื่อเปรียบเทียบแล้วผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนคดีส่วนใหญ่จะอยู่ในอำนาจของศาลเด็กและเยาวชน ซึ่งกระบวนการพิจารณาของศาลเด็กและเยาวชนจะมีความแตกต่างจากกระบวนการพิจารณาของผู้ใหญ่คือจะมุ่งเน้นเพื่อการปรับเปลี่ยนและฟื้นฟูพฤติกรรมมากกว่าที่จะเป็นการลงโทษ แต่ในบางกรณีผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนมีโอกาที่จะถูกดำเนินคดีในศาลผู้ใหญ่ได้มากกว่าที่จะถูกดำเนินคดีในศาลเด็กและเยาวชน ซึ่งปัจจัยที่จะทำให้ผู้กระทำผิดที่เป็นเยาวชนจะต้องถูกดำเนินคดีในศาลของผู้ใหญ่ คือ

1. อายุของเยาวชนในขณะที่กระทำความผิด
2. ความรุนแรงของอาชญากรรม

ผู้พิพากษาและอัยการเขตนั้นมีดุลพินิจที่จะยื่นคำร้องเพื่อโอนสำนวนคดีต่างๆ ระหว่างศาลผู้ใหญ่และศาลเยาวชนได้ ซึ่งในปี ค.ศ. 2011 มีคดีที่ผู้กระทำความผิดเป็นเยาวชนประมาณ 74,000 คดีที่ได้รับการพิจารณาโดยศาลเด็กและเยาวชน และมีคดีจำนวน 548 คดีที่ถูกโอนจากศาลเด็กและเยาวชนไปเข้าสู่กระบวนการพิจารณาโดยศาลผู้ใหญ่⁴

³ Ibid. (p.22).

⁴ Ibid. (p.30).

ศาล เมื่อบุคคลใดถูกจับและตั้งข้อหาเกี่ยวกับการก่ออาชญากรรมแล้วนั้น บุคคลนั้น ก็จะต้องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของศาล อัยการเขตซึ่งที่ทำงานให้กับเขตจะเป็นผู้ตั้งข้อกล่าวหา โดยเฉพาะเจาะจงสำหรับความผิดนั้นและดำเนินคดีกับผู้นั้น แต่หากบุคคลนั้นไม่สามารถหาหรือว่าจ้างทนายความได้ทางเขตก็จะแนะนำทนายความของรัฐให้แทน ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจะเป็นหัวหน้าคณะในการดูแลคดี เงินเดือนของผู้พิพากษาและการระดมหาเงินทุนอื่นๆ สำหรับใช้ในการพิจารณาคดีของศาลนั้นจะอยู่ในความรับผิดชอบของรัฐทั้งหมด ซึ่งระบบนั้นถูกออกแบบมาเพื่อให้มีความยืดหยุ่นสำหรับอัยการเขตและผู้พิพากษาในการที่จะตัดสินใจว่าจะดำเนินคดีแบบรายคดีและจัดการคดีโดยรวมทั้งหมดอย่างไร

ราชทัณฑ์ เป็นองค์ประกอบของระบบที่ทำหน้าที่ในการกำกับดูแลผู้ที่กระทำความผิด ซึ่งจะเรียกว่า “งานราชทัณฑ์” หรือ “ระบบราชทัณฑ์” ในรัฐแคลิฟอร์เนียผู้ที่ถูกตัดสินหรือถูกพิพากษาจะต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของทั้งระดับท้องถิ่น (การจำคุกและการคุมประพฤติ) และระดับรัฐ (จำคุกและพักการลงโทษ)⁵ โดยจะขึ้นอยู่กับความรุนแรงของการก่ออาชญากรรมและระยะเวลาในการจำคุก โดยทั่วไปแล้วผู้ที่กระทำความผิดที่มีความรุนแรงน้อยจะถูกควบคุมดูแลในระดับท้องถิ่น แต่สำหรับผู้ที่กระทำความผิดที่มีความรุนแรงและถูกศาลพิพากษาให้ต้องจำคุกมากกว่า 1 ปี ก็จะถูกควบคุมดูแลโดยระดับรัฐ ซึ่งตามกฎหมายแล้วผู้ที่ถูกจำคุกนั้นหากจะได้รับการพักการลงโทษ จะต้องได้รับการจำคุกมาแล้วอย่างน้อย 3 ปี ถึงแม้ว่าผู้ที่ถูกพิพากษาให้ต้องจำคุกนั้นตามกฎหมายจะไม่ถูกคุมประพฤติ แต่ในความเป็นจริงแล้วบุคคลเหล่านั้นจะถูกคุมประพฤติเสมอหลังจากได้รับการปล่อยจากเรือนจำแล้ว

⁵ Ibid. (p.9).

ตารางที่ 3.1 ระบบกระบวนการยุติธรรมของรัฐแคลิฟอร์เนีย

เจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย	เขตอำนาจ	อำนาจหน้าที่
ตำรวจ/ นายอำเภอ	เมือง / ประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> - บังคับใช้กฎหมาย - สืบสวนคดีอาญา - คั่นตัวบุคคล / เหนี่ยวหน่วง - จับกุม และ กักขัง - ควบคุมดูแลผู้กระทำผิดในเรือนจำท้องถิ่น (นายอำเภอประจำเขต)
อัยการ	เขต	<ul style="list-style-type: none"> - ตั้งข้อกล่าวหา - ดำเนินคดีผู้ถูกกล่าวหา - ลด, แก้ไข, ยกเลิกข้อกล่าวหา
ผู้พิพากษา	รัฐ	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดวงเงินการประกันตัวหรือตั้งเงื่อนไขสำหรับการปล่อยตัว - รับคำให้การ - กำหนดความผิดสำหรับเด็กและเยาวชน - ยกเลิกข้อกล่าวหา - กำหนดโทษ - เพิกถอนการคุมประพฤติ
เจ้าหน้าที่คุม ประพฤติ	เขต/ผู้พิพากษา	<ul style="list-style-type: none"> - แนะนำคำพิพากษาให้กับผู้พิพากษา - ควบคุมดูแลผู้กระทำผิดที่ได้รับการปล่อยโดยถูกคุมประพฤติ - ควบคุมดูแลผู้กระทำผิด (โดยเฉพาะเยาวชน) ในค่ายและฟาร์ม - แนะนำการเพิกถอนการคุมประพฤติแก่ผู้พิพากษา
เจ้าหน้าที่ ราชทัณฑ์	รัฐ	<ul style="list-style-type: none"> - จำแนกผู้กระทำผิดในเรือนจำ - ควบคุมดูแลผู้ต้องขัง - ให้อาหารหรือลงโทษแก่ผู้ทำผิดระเบียบวินัย
เจ้าหน้าที่พัก การลงโทษ	รัฐ	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดเงื่อนไขในการพักการลงโทษ - ควบคุมดูแลผู้ที่ได้รับการพักการลงโทษ อาศัยในชุมชน - เพิกถอนการพักการลงโทษและส่งตัวผู้กระทำผิดกลับสู่เรือนจำ

3.2 การจำแนกลักษณะผู้ต้องขังของสหรัฐอเมริกา⁶

รัฐแคลิฟอร์เนียแม้ว่าจะมีฐานะเป็นเพียงมลรัฐหนึ่งของสหรัฐอเมริกา แต่ในด้านงานราชทัณฑ์แล้วแคลิฟอร์เนียถือว่าเป็นมลรัฐที่มีความสำคัญและน่าสนใจ เนื่องจากว่ากรมราชทัณฑ์ของรัฐแคลิฟอร์เนียมีผู้นับถือได้ว่าใหญ่เป็นอันดับ 3 ของโลก ซึ่งรองลงมาจากกรมราชทัณฑ์ของจีน และกรมราชทัณฑ์ของสหรัฐอเมริกาเท่านั้น ในปัจจุบันกรมราชทัณฑ์ของรัฐแคลิฟอร์เนียมีผู้ต้องขังกว่า 187,000 คน การจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง (Inmate Classification) ของกรมราชทัณฑ์แคลิฟอร์เนียนี้ ได้มีการนำเอาระบบการศึกษาผู้ต้องขังเป็นรายบุคคลมาใช้ เพื่อให้สามารถประเมินผู้ต้องขังได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์เกี่ยวกับพัฒนาการในอดีต ความต้องการในปัจจุบัน และศักยภาพในอนาคต ข้อมูลลักษณะองค์รวมนั้นทั้งทางด้านกายภาพ - จิตใจ - สังคม (Physical - psycho - social Approach) ที่ได้จากวิธีการจำแนกลักษณะนี้ จะทำให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องได้มีความเข้าใจในตัวผู้ต้องขัง ได้ชัดเจนยิ่งขึ้นและสามารถวางแผนเตรียมการบำบัดฟื้นฟูเฉพาะราย และวางรูปแบบสถานที่คุมขังอย่างมีความมั่นคงปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ ในส่วนของการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังของแคลิฟอร์เนียมีการบัญญัติไว้ในกฎหมายถึงขั้นตอน วิธีการ หลักเกณฑ์และอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ในการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง ซึ่งกำหนดไว้ในมาตรา 3375⁷ โดยภารกิจหลักของกรมราชทัณฑ์แคลิฟอร์เนียที่มีบทบาทสำคัญในการปกป้องสาธารณสุขชนได้แก่

1. กักขังอาชญากรที่กระทำผิดรุนแรงไว้ในเรือนจำที่มีความมั่นคง ปลอดภัย และได้รับการฝึกฝนด้านระเบียบวินัย
2. จัดหาด้านการทำงาน การให้การศึกษา การฝึกวิชาชีพ และการบำบัดพิเศษสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ
3. จัดเตรียมบริการด้านการปล่อยการพักการลงโทษ ซึ่งรวมถึงการติดตามสอดส่องและบริการพิเศษที่จัดขึ้นตั้งแต่แรกเริ่มเข้าสู่เรือนจำ เพื่อช่วยเหลือผู้ที่ได้รับการปล่อยจากการพักการลงโทษให้กลับเข้าสู่สังคมได้อย่างสมบูรณ์ ด้วยการให้การศึกษา การฝึกวิชาชีพ และเตรียมจัดโครงการการให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง
4. วิจัยเพื่อพัฒนายุทธวิธีแก้ไข (ในเรือนจำและในชุมชน) ที่สามารถส่งเสริมการป้องกันสาธารณสุขชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยความพยายามให้เกิดความร่วมมือกับตัวแทนของระบบกระบวนการยุติธรรมและตัวแทนองค์กรอื่นๆ

⁶ จาก *สารานุกรมงานราชทัณฑ์นานาชาติ* (น. 181), โดยสำนักงานผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านทัณฑวิทยา กรมราชทัณฑ์, 2541, มูลนิธิพิบูลสงเคราะห์.

⁷ *California Code of Regulations*. Title 15. Crime Prevention and Corrections Article 10. Classification §3375.

5. จัดเตรียมให้การศึกษแก่สาธารณชนเกี่ยวกับบทบาทในการแก้ไขผู้กระทำผิด

นอกจากนี้กรมราชทัณฑ์และประชาชนในรัฐแคลิฟอร์เนียได้มีการประสานงานหรือร่วมมือกันเพื่อสนับสนุนให้เกิด โครงการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด (Correctional Program) ภายใต้ปรัชญา “Public Safety, Public Service” เพราะกรมราชทัณฑ์และประชาชนในรัฐแคลิฟอร์เนียตระหนักดีว่าการที่ศาลตัดสินลงโทษจำคุก เป็นเพียงการกักขังออกจากสังคมเท่านั้น แต่ก็ได้ได้เพียงไม่นานและจะไม่ได้ยุติลงเพียงแค่การลงโทษเท่านั้น โดยกรมราชทัณฑ์มีความคาดหวังว่าจะให้ผู้ต้องขังแต่ละรายมีความรับผิดชอบและมีสำนึกในอาชญากรรมที่ตัวเองก่อขึ้น ทั้งในขณะที่อยู่ในเรือนจำและเมื่อออกมาสู่สังคมภายนอก โดยให้มีความพร้อมและมีความมุ่งมั่นหรือตั้งใจที่จะไม่กลับไปกระทำความผิดอีก

3.2.1 มาตรการในจำแนกลักษณะผู้ต้องขังของสหรัฐอเมริกา

รัฐแคลิฟอร์เนียถือเป็นรัฐแรกของประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีการใช้และพัฒนามาตรฐานการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง โดยกรมราชทัณฑ์ของแคลิฟอร์เนียเริ่มต้นใช้ระบบการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังแบบใช้คะแนนในปี 1980 โดยอาศัยความคิดเห็น หรือดุลพินิจของคนส่วนใหญ่มากกว่า หลักฐานในเชิงประจักษ์ และตั้งแต่นั้นมาระบบคะแนนจำแนกผู้ต้องขัง ได้มีการศึกษาพัฒนาและมีการตรวจสอบอยู่เป็นระยะ โดยได้มีการออกแบบและปรับปรุงความเชื่อมโยงกันระหว่างคะแนนการจำแนกและความไม่เหมาะสมของทัณฑสถาน⁸ เหตุที่กรมราชทัณฑ์ของรัฐแคลิฟอร์เนียต้องใช้ระบบการให้คะแนนจำแนกลักษณะผู้ต้องขังก็เพื่อที่จะได้มั่นใจว่าผู้ต้องขังแต่ละรายนั้น ได้รับการแยกไว้ในทัณฑสถานหรือสถานที่คุมขังซึ่งเหมาะสมเฉพาะรายและสามารถควบคุมดูแลผู้ต้องขังได้อย่างทั่วถึง ระบบการให้คะแนนการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังนั้นจะขึ้นอยู่กับหลายตัวแปรซึ่งจะรวมถึงปัจจัยทางสังคมของผู้ต้องขังและประวัติของพฤติกรรมที่ถูกกักขัง ระบบการให้คะแนนนี้มีการสร้างขึ้นโดยมีระดับของคะแนนอยู่ 4 ระดับซึ่งจะสอดคล้องกับระดับของความปลอดภัยของเรือนจำหรือทัณฑสถานที่มีด้วยกัน 4 ระดับเช่นกันเดียวกัน คะแนนการจำแนกลักษณะเบื้องต้นนั้นจะคาดการณ์ความเสี่ยงที่ไม่เหมาะสมของทัณฑสถาน โดยใช้หลายตัวแปรที่มีความเกี่ยวข้องกับประวัติภูมิหลังของผู้ต้องขังและพฤติกรรมก่อนที่จะถูกตัดสินให้รับโทษจำคุก โดยคะแนนขั้นต่ำที่เพิ่มขึ้นนั้นจะนำไปใช้กับผู้ต้องขังผู้ต้องกักขังประกอบของคดีที่สำคัญและมีความจำเป็นที่จะต้องจัดให้อยู่ในเรือนจำที่มีความปลอดภัยในระดับที่ไม่ต่ำกว่าระดับของความปลอดภัยของเรือนจำที่ได้มีการกำหนดไว้ (เช่น มีเหตุอันจะเชื่อได้ว่าจะก่อความรุนแรง หรือก่ออาชญากรรมทางเพศ หรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อส่วนรวม หรือถูกตัดสินประหารชีวิต) คะแนนการจำแนกลักษณะขั้นสุดท้ายนั้นจะขึ้นอยู่กับว่าระหว่างคะแนนเบื้องต้นหรือคะแนนขั้นต่ำนั้นคะแนนประเภทใดจะมากกว่ากัน

⁸ Ibid. (p.12).

ในขณะที่คะแนนการจำแนกลักษณะนั้นจะเป็นตัวกำหนดระดับของทัณฑสถานหรือสถานที่กักขังที่ผู้ต้องขังจะต้องถูกกำหนดหรือจัดวางให้อยู่ ส่วนต่อมาเป็นหน้าที่ของการกำหนดระดับของการควบคุมดูแลซึ่งจะเป็นตัวที่จะกำหนดระดับของการควบคุมดูแลผู้ต้องขัง ซึ่งผู้ต้องขังทุกรายจะต้องได้รับการกำหนดโดยทันทีเมื่อเข้ามาสู่เรือนจำหรือทัณฑสถาน

เหตุผลที่กรมราชทัณฑ์ของแคลิฟอร์เนียใช้ระบบการจำแนกผู้ต้องขังก็เพื่อที่จะทำให้แน่ใจว่าผู้ต้องขังแต่ละรายนั้นได้รับการควบคุมดูแลและฟื้นฟูอย่างถูกต้อง โดยมุ่งหวังเพื่อที่จะให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่สำคัญในการก่อดังงานราชทัณฑ์นั่นก็คือ การปกป้องเจ้าหน้าที่และผู้ต้องขังจากพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมหรือเหตุการณ์ที่ไม่ปกติภายในเรือนจำ ปกป้องชุมชนหรือประชาชนจากการหลบหนีของผู้ต้องขัง และการคุ้มครองดูแลฟื้นฟูเพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับประโยชน์จากโปรแกรมฟื้นฟูต่างๆ ซึ่งที่เข้ามามีทั้งสามประการนี้ถูกกำหนดหรือสร้างขึ้นเพื่อรักษาไว้ซึ่งความปลอดภัยของประชาชนโดยการสนับสนุนและส่งเสริมความสำคัญของเรือนจำหรือทัณฑสถานและกระบวนการในการฟื้นฟูผู้ต้องขัง โดยกระบวนการจำแนกผู้ต้องขังนี้จะถูกนำมาใช้ทุกครั้งเริ่มตั้งแต่เมื่อผู้ต้องหาถูกศาลพิพากษาว่ามีความผิด และกำหนดโทษโดยให้รับโทษจำคุกก็จะถูกส่งตัวมายังเรือนจำหรือทัณฑสถาน ซึ่งอยู่ภายใต้อำนาจหน้าที่ของเลขาธิการกรมราชทัณฑ์⁹ ซึ่งกระบวนการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังนั้นจะต้องกระทำโดยคำนึงถึงความต้องการ ความสนใจ รวมไปถึงพฤติกรรมของผู้ต้องขัง และคะแนนการกำหนดตำแหน่งของผู้ต้องขัง ซึ่งจะสอดคล้องกับโปรแกรมการฟื้นฟูและการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังของเรือนจำหรือทัณฑสถาน การรักษาความปลอดภัย และความปลอดภัยของประชาชน¹¹

ปัจจุบันกรมราชทัณฑ์ของรัฐแคลิฟอร์เนีย ใช้กระบวนการการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังโดยใช้ระบบฐานข้อมูลของสองระบบมาประกอบกัน คือ ระบบกำหนดคะแนนระดับผู้ต้องขัง และระบบกำหนดระดับการควบคุมซึ่งคะแนนการกำหนดระดับของผู้ต้องขังนี้จะถูกกำหนดโดยระบบคะแนนการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง (ICSS)¹² (ICSS) โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ คะแนนขั้นต้น (ปฐมภูมิ) และคะแนนขั้นต่ำซึ่งจำเป็นและสามารถนำไปปรับใช้ได้ ในส่วนของคะแนนขั้นต้น

⁹ From *Expert panel study of the inmate classification score system*. By California Department of Corrections and Rehabilitation. Office of Research/Research and Evaluation Branch. (2011). p.10.

¹⁰ From *California Code of Regulations* TITLE 15. Crime Prevention and Corrections §3375. (a).

¹¹ Ibid. §3375. (b).

¹² Ibid. §3375. Classification Process. The classification of felon inmates shall include the classification score system as established. A lower placement score indicates lesser security control needs and a higher placement score indicates greater security control needs.

(ปฐมภูมิ) นั้นจะเป็นการคาดการณ์ถึงความเสี่ยงของความไม่เหมาะสมของทัศนสถานโดยใช้ตัวแปรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องของผู้ต้องขัง เช่น ประวัติภูมิหลังของผู้ต้องขังและความประพฤติของผู้ต้องขังก่อนถูกตัดสินจำคุก ในส่วนของคะแนนขั้นต่ำที่นำมาปรับใช้เพิ่มเติม โดยจะใช้ในกรณีที่ผู้ต้องขังถูกตัดสินจำคุกในข้อหาที่เกี่ยวกับความรุนแรงหรืออาชญากรรมทางเพศ อาชญากรรมที่มีความประพฤติไม่เหมาะสมในที่สาธารณะ หรือความผิดทางอาญาที่มีโทษจำคุกตลอดชีวิต คะแนนขั้นต่ำจะเป็นการจำกัดระดับของการควบคุมผู้ต้องขังซึ่งจะถูกกำหนดไว้ คะแนนการจำแนกขั้นสุดท้ายคือคะแนนที่สูงที่สุดของทั้งคะแนนขั้นต้น (ปฐมภูมิ) และ คะแนนขั้นต่ำที่สามารถนำไปปรับใช้ได้ คะแนนการจำแนกขั้นสุดท้ายจะเป็นสิ่งที่กำหนดสถานที่คุมขังหรือระดับที่ใช้คุมขังซึ่งผู้ต้องขังจะถูกระบุตำแหน่งซึ่งจะถูกกำหนดโดยคะแนน 4 ระดับและจะสอดคล้องกับความปลอดภัย 4 ระดับของทัศนสถานที่ใช้ควบคุมผู้ต้องขัง การกำหนดระดับของการควบคุมเป็นการพยายามที่จะลดความเสี่ยงของผู้ต้องขังจากการหลบหนีและปกป้องชุมชนหากเกิดเหตุการณ์ผู้ต้องขังหลบหนีออกจากที่คุมขัง ระบบจะกำหนดระดับของการควบคุมดูแลในเรือนจำ โดยผู้ต้องขังจะถูกบันทึกข้อมูลเพื่อเข้าสู่ระบบฐานข้อมูลและระดับของที่คุมขัง โดยข้อมูลเหล่านี้จะถูกกำหนดไว้สำหรับผู้ต้องขังเรียบร้อยแล้ว¹³

3.2.2 ขั้นตอนในการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง

ในระบบงานราชทัณฑ์ของรัฐแคลิฟอร์เนีย เมื่อผู้ต้องหาถูกศาลพิพากษาให้ต้องโทษจำคุก ในขั้นตอนแรกผู้ต้องขังทุกรายจะต้องถูกส่งตัวมาที่ศูนย์แรกรับหรือแดนแรกรับ (Reception Center) ซึ่งจะตั้งอยู่ภายในเรือนจำ เมื่อผู้ต้องขังที่เข้าใหม่ทุกรายได้เข้ามาสู่ระบบของงานราชทัณฑ์ก็จะได้รับการประเมินผลทางสุขภาพร่างกายและจิตใจ โดยพอสั่งเขป และการประเมินผลสำหรับด้านความปลอดภัย นอกจากนี้ข้อมูลด้านกฎหมายของผู้ต้องขังจะได้รับการตรวจสอบโดยการวิเคราะห์และทำการบันทึก และจะส่งข้อมูลของนักโทษไปยังฝ่ายรวบรวมข้อมูลเพื่อดำเนินการต่อ เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลจะนำข้อมูลไปรวมกับข้อมูลส่วนกลางสำหรับผู้ต้องขังแต่ละคน โดยผู้ต้องขังทุกรายจะใช้เวลาในศูนย์แรกรับหรือแดนแรกรับนี้เป็นระยะเวลาประมาณ 3-6 สัปดาห์ โดยระยะเวลาที่อยู่ในศูนย์แรกรับนี้จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับหลายปัจจัยไม่ว่าจะเป็นจำนวนของผู้ต้องขังที่อยู่ในแดนแรกรับและจำนวนของข้อมูลหรือคดีที่อยู่ในอำนาจและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ ในขณะที่อยู่ในศูนย์แรกรับหรือแดนแรกรับนี้ผู้ต้องขังจะได้รับการประเมินในเชิงลึกเกี่ยวกับเรื่องของสภาพร่างกายจิตใจ ทัศนคติ และการศึกษาที่ต้องการ ข้อมูลที่ได้รับการประเมินนี้จะถูกบันทึกเข้าสู่ข้อมูลหลัก¹⁴ และจำแนกลักษณะด้วยวิธีการสังเกตพฤติกรรม การใช้แบบทดสอบ

¹³ Ibid. (p.10).

¹⁴ Ibid. p.28).

ทางจิตวิทยาและการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลเฉพาะบุคคล (Case Study) โดยประวัติของบุคคลจะเกี่ยวกับ

ประวัติทางกฎหมายและประวัติอาชญากรรม

ประวัติการประกอบอาชีพ

ประวัติทางการศึกษา

ประวัติทางศาสนาและทัศนคติ

การปรับตัวในเรือนจำ

หลังจากที่ข้อมูลกลางของผู้ต้องขังแต่ละรายได้รับการรวบรวมและประมวลผลเสร็จเรียบร้อยแล้วนั้น เจ้าหน้าที่ฝ่ายปรึกษาของราชทัณฑ์ (a Correctional Counselor I) จะดำเนินการตรวจสอบข้อมูลและบันทึกข้อมูลของผู้ต้องขังเฉพาะรายลงเอกสารคะแนนการจำแนก CDC 839 (เอกสารใช้สำหรับผู้ต้องขังที่เข้าใหม่) เอกสารกลับเข้าเรือนจำซ้ำ CDC 841 เป็นเอกสารที่ใช้สำหรับผู้ต้องขังที่ถูกคำสั่งให้กลับเข้าเรือนจำอีกครั้ง ถ้าผู้ต้องขังฝ่าฝืนการพักการลงโทษและได้รับการกำหนดระยะเวลาจำคุกใหม่หรือฝ่าฝืนการพักการลงโทษและถูกส่งตัวกลับมาขังเรือนจำ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปรึกษาของราชทัณฑ์จะดำเนินการสรุปคำแนะนำแบบย่อสำหรับเจ้าหน้าที่เรือนจำหรือสรุปผลการกลับเข้าเรือนจำซ้ำ (CDC-816) ซึ่งจะเป็นการแสดงให้เห็นถึงตัวเลือกของเรือนจำที่เหมาะสมสำหรับตัวผู้ต้องขังแต่ละราย สำหรับสรุปคำแนะนำแบบย่อสำหรับเจ้าหน้าที่เรือนจำ จะได้รับการวิเคราะห์และตรวจสอบโดยเจ้าหน้าที่ควบคุมดูแลของราชทัณฑ์ (Supervising Correctional Counselor II) และจะจัดให้ตัวแทนของเจ้าหน้าที่เรือนจำดำเนินการยืนยันตัวผู้ต้องขังและพาไปยังทัณฑสถานที่เหมาะสมต่อไป ระยะเวลาที่เหมาะสมที่สุดเมื่อผู้ต้องขังเข้ามาที่ศูนย์แรกรับนี้คือ 30 วันก่อนที่จะถูกส่งตัวไปยังทัณฑสถานต่างๆ แต่ก็ยังมีอีกหลายปัจจัยที่สามารถยืดเวลาออกไปได้ เช่น ความขาดแคลนบุคลากรหรือแม้กระทั่งความแออัดของเรือนจำหรือทัณฑสถานนั้นๆ นอกจากนี้คะแนนในการจัดตำแหน่งของปัจจัยต่างๆ อาจได้รับการพิจารณาเมื่ออยู่ในขั้นตอนสุดท้ายของการจัดตำแหน่ง รวมไปถึงสิทธิต่างๆ ของผู้ต้องขัง เขตที่กฎหมายใช้บังคับล่าสุด ความต้องการทางด้านสุขภาพจิตใจ หรือความพิการต่างๆ โปรแกรมที่ต้องใช้ และจำนวนของที่ว่างภายในห้องขังที่ยังคงเหลืออยู่

การยืนยันและส่งตัวผู้ต้องขังจากศูนย์แรกรับนี้โดยปกติแล้วเมื่อมาถึงยังทัณฑสถานจะมีผลไปถึงผู้ต้องขังทั่วไปที่ได้รับโทษจำคุกระยะยาวและอาศัยอยู่ในทัณฑสถานนั้นๆ ผู้ต้องขัง จะได้รับการกำหนดในเรือนจำนั้น โดยจะขึ้นอยู่กับกรยืนยันตัวและจำนวนของที่ว่างภายในห้องขังที่ยังคงเหลืออยู่ หลังจากนั้นผู้ต้องขังจะได้รับการกำหนดสิ่งต่างๆ โดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายปรึกษาของราชทัณฑ์ซึ่งจะเป็นผู้ที่พิจารณาและตรวจสอบข้อมูลกลางของผู้ต้องขังแต่ละราย เพื่อเตรียมความ

พร้อมสำหรับการประชุมคณะกรรมการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังในครั้งแรก การประชุมของคณะกรรมการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังนั้นควรจะเริ่มดำเนินการภายใน 14 วัน นับตั้งแต่วันที่ผู้ต้องขังมาถึงยังทัณฑสถานแล้ว ในการพิจารณาในเรื่องของการจำแนกลักษณะนี้จะมีการจัดระดับของการคุมขัง การทำงานเป็นกลุ่ม (ทั้งนี้จะขึ้นอยู่กับระดับของความน่าไว้วางใจของผู้ต้องขัง) กลุ่มที่ได้รับสิทธิพิเศษ และรวมไปถึงกำหนดระดับหรือระยะเวลาในการเยี่ยมหรือพบญาติ¹⁵ ในการจำแนกผู้ต้องขังของกรมราชทัณฑ์ของแคลิฟอร์เนียนั้นจะมีคณะกรรมการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังด้วยกันหลายระดับชั้น โดยระดับชั้นแรกและระดับชั้นที่สองนี้จะมีการจัดประชุมคณะกรรมการขึ้นในเรือนจำหรือทัณฑสถาน และระดับที่สูงขึ้นไปจะมีจัดประชุมคณะกรรมการที่กรมราชทัณฑ์ โดยอำนาจหน้าที่จะแบ่งได้ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการจำแนกผู้ต้องขัง (UCC) เป็นคณะกรรมการที่ดำเนินการพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวกับการใช้ชีวิตประจำวันของผู้ต้องขังตามเพื่อให้เป็นไปตามโปรแกรมหรือตามแต่ละทัณฑสถาน ประชาชนผู้รับผิดชอบของคณะกรรมการชุดนี้ก็คือผู้อำนวยการเรือนจำหรือทัณฑสถานหรือตัวแทนที่ได้รับแต่งตั้ง

2. คณะกรรมการจำแนกผู้ต้องขังประจำทัณฑสถาน (ICC) เป็นคณะกรรมการที่ดำเนินการพิจารณาในส่วนข้อมูลของผู้ต้องขังที่ส่งมาจากหน่วยคณะกรรมการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง และเตรียมที่จะทำการแยกขังหรือกำหนดระดับของการรักษาความปลอดภัย ประชาชนผู้รับผิดชอบของคณะกรรมการนี้คือพัศดีหรือตัวแทนที่ได้รับแต่งตั้ง

3. คณะกรรมการตรวจสอบ (DRB) เป็นคณะกรรมการที่ดำเนินการพิจารณาในส่วน of ข้อมูลที่ถูกส่งมาจากคณะกรรมการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังประจำทัณฑสถาน ในกรณีที่มีความเห็นขัดแย้งกันของคณะกรรมการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังประจำทัณฑสถาน หรือจะมีการโอนตัวผู้ต้องขังไปเพื่อเข้ากระบวนการของรัฐบาลกลางหรือของรัฐอื่น หรือกรณีที่มีการลดระยะเวลาในการจำคุก หรือในกรณี ที่คดีมีความซับซ้อน คณะกรรมการตรวจสอบนี้ ทำหน้าที่เสมือนเลขาธิการของกรมราชทัณฑ์โดยจะประกอบไปด้วยเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารในส่วนต่างๆ ของกรมราชทัณฑ์ของแคลิฟอร์เนีย

เมื่อศึกษาข้อมูลเฉพาะรายข้อผู้ต้องขังแล้ว ทีมสหวิชาชีพ¹⁶ ทั้งหมดจะนำข้อมูลของผู้ต้องขังที่ได้จากทุกส่วนมาผสมผสานกันและนำเข้าที่ประชุม (Case Conference) ในขั้นตอนนี้ ข้อมูลจากส่วนต่างๆ ของผู้ต้องขังจะถูกรายงานให้ที่ประชุมคณะกรรมการรับทราบเพื่อศึกษาและ

¹⁵ Ibid. (p.28).

¹⁶ ทีมสหวิชาชีพจะประกอบด้วย จิตแพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ นักอาชีวบำบัด อนุศาสนาจารย์ จะเป็นผู้ศึกษาข้อมูล

ทำความเข้าใจถึงพฤติกรรมต่อต้านสังคมของผู้ต้องขัง โดยพยายามที่จะเข้าใจความต้องการของผู้ต้องขังที่ไม่ได้รับการตอบสนองในวัยเด็ก ซึ่งเมื่อผู้ต้องขังโตขึ้นอาจนำไปสู่ความขัดแย้งในบุคลิกภาพจนตั้งสมเป็นพฤติกรรมอาชญากร เกณฑ์ที่ใช้ในการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังนั้นจะขึ้นอยู่กับ

อายุ

เพศ

ความรุนแรงของการกระทำความผิด

ประสบการณ์ด้านการทำงาน

ประวัติการกระทำความผิดในอดีต

การประชุมข้อมูลเฉพาะรายของผู้ต้องขัง (Case Conference) มีจุดประสงค์เพื่อตอบคำถามดังนี้

1. ค้นหาข้อมูลเพื่อพิจารณาตัดสินกำหนดแผนของการฟื้นฟู
2. มีความจำเป็นมากน้อยเพียงใดที่จะให้คำแนะนำปรึกษาเพื่อการบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขัง
3. ตัดสินใจถึงระดับของความมั่นคงของเรือนจำในการควบคุมผู้ต้องขัง

ในขณะเดียวกันนั้นก็จะมีการสร้างคะแนนการจำแนกลักษณะเบื้องต้นสำหรับผู้ต้องขังเป็นรายบุคคลไว้ ซึ่งเกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดคะแนนการจำแนกลักษณะนี้จะขึ้นอยู่กับ

อายุขณะถูกจับครั้งแรก

อายุขณะอยู่ที่ราชทัณฑ์

ระยะเวลาการถูกตัดสินจำคุก

อยู่ในแก๊งหรือกลุ่มที่ก่อความสงบ

ประวัติการถูกจำคุกครั้งก่อน (รวมทั้งศาลเด็กและเยาวชน ศาลของรัฐ และศาลของรัฐ

อื่นๆ)

พฤติกรรมก่อนถูกตัดสิน

พฤติกรรมที่พึงประสงค์ในอดีต

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในอดีต

นอกจากนี้ ผู้ต้องขังที่มีข้อเท็จจริงของคดีจะได้รับการกำหนดระดับคะแนนขั้นต่ำที่แตกต่างกันไปซึ่งจะถูกกำหนดให้อยู่ในสถานที่คุมขังซึ่งจะมีระดับความปลอดภัยที่ไม่ต่ำกว่าระดับที่กำหนดไว้ คะแนนขั้นต่ำนี้จะถูกกำหนดมาเพื่อลดระดับของความปลอดภัยที่ไม่มีความจำเป็น

ตารางที่ 3.2 ระดับคะแนนขั้นต่ำที่ผู้ต้องขังจะได้รับเป็นไปตามเหตุผล¹⁷

เหตุผล	คะแนน
ประหารชีวิต	60
จำคุกตลอดชีวิตโดยไม่รอลงอาญา	36
ประวัติการหลบหนี	19
มีหมายในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ	19
ไม่มีการใช้ความรุนแรง	19
โทษจำคุกตลอดชีวิตในความผิดฐานอื่นๆ	19

คะแนนการจำแนกลักษณะในชั้นตอนสุดท้ายนั้นจะขึ้นอยู่กับว่าคะแนนในขั้นต้นกับคะแนนต่ำสุด คะแนนใดจะมากกว่ากัน ซึ่งในปัจจุบันคะแนนการจำแนกนั้นจะมีด้วยกัน 4 ระดับ และระดับของทัณฑสถานก็จะมีด้วยกัน 4 ระดับเช่นเดียวกัน ซึ่งระดับความปลอดภัยของทัณฑสถานจะได้รับการกำหนดไว้

ตารางที่ 3.3 ระดับความปลอดภัยของผู้ต้องขัง

ระดับ	คะแนน	ลักษณะของทัณฑสถาน
1	0 - 18	เป็นทัณฑสถานแบบเปิด มีลักษณะเป็นหอพักมีการรักษาความปลอดภัยโดยรอบในระดับต่ำ
2	19 - 35	เป็นทัณฑสถานแบบเปิด มีการรักษาความปลอดภัยโดยรอบซึ่งรวมถึงเจ้าหน้าที่ที่มีการติดอาวุธ
3	36 - 59	เป็นทัณฑสถานแบบปิด มีห้องขังสำหรับนักโทษ มีการรักษาความปลอดภัยโดยรอบรวมถึงเจ้าหน้าที่ที่มีการติดอาวุธ
4	60 +	เป็นทัณฑสถานแบบปิด มีห้องพักหรือเป็นที่พักสำหรับนักโทษ ซึ่งจะอยู่ห่างจากกำแพง มีการรักษาความปลอดภัยโดยรอบและเจ้าหน้าที่มีการติดอาวุธคอยรักษาความปลอดภัยทั้งข้างนอกและข้างใน

¹⁷ INFORMATION RE: NEW CLASSIFICATION REGULATIONS. สืบค้น 25 ตุลาคม 2557, จาก

3.2.2.1 การจำแนกผู้ต้องขังซ้ำ

เมื่อผู้ต้องขังอยู่ในเรือนจำและมีการกำหนด โปรแกรมหรือแผนฟื้นฟู โดยเฉพาะแต่ละรายแล้วนั้น ผู้ต้องขังทุกรายจะได้รับการจำแนกซ้ำอย่างน้อยหนึ่งครั้งต่อปี โดยส่วนใหญ่จะได้รับการจำแนกซ้ำหลังจาก 6 เดือน เมื่อพฤติกรรมหรือปัจจัยต่างๆ ของผู้ต้องขังมีการเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น หรือเมื่อโปรแกรมหรือการฟื้นฟูมีความจำเป็นที่จะต้องนำมาใช้กับผู้ต้องขัง (โดยจะใช้เอกสารการจำแนกซ้ำที่เรียกว่า CDC 840)

3.2.2.2 ผลที่ได้จากการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง

1. ผู้ต้องขังที่ผ่านการจำแนกลักษณะจะได้ทราบถึงข้อมูลของเรือนจำหรือทัณฑสถานของตนเองจะต้องอยู่ ไม่ว่าจะเป็นกฎระเบียบวินัยประจำวัน สิทธิประโยชน์ และสวัสดิการที่พึงจะได้รับ นโยบาย การจัดองค์กร รวมไปถึงวัตถุประสงค์ในการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังของกรมราชทัณฑ์

2. ทำให้ทราบถึงความสามารถและความสนใจของผู้ต้องขัง ตลอดจนความต้องการในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อการปฏิบัติของเรือนจำ

3. เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนฟื้นฟูต่อผู้ต้องขังตลอดระยะเวลาที่อยู่ในเรือนจำ อันได้แก่ การให้การศึกษา การฝึกวิชาชีพด้านงานฝีมือหรือทำงานในอุตสาหกรรม การทำงานด้านการเงิน เป็นต้น

4. ในทุกๆ 6 เดือนหลังจากการจำแนกครั้งแรก คณะกรรมการจะพิจารณาโครงการที่ผู้ต้องขังถูกกำหนดและได้ปฏิบัติเพื่อจำแนกลักษณะซ้ำ (Re-Classification) ในกรณีที่เกิดความไม่เหมาะสมในประเภทหรือวิธีการบำบัดฟื้นฟู ผู้ต้องขังจะได้รับการส่งตัวไปรับการปรึกษาแนะนำเป็นการส่วนตัว เพื่อตอบสนองต่อความต้องการและศักยภาพที่แท้จริง

5. มีประโยชน์ต่อการเตรียมการปล่อยพักการลงโทษ เพื่อวางแผนช่วยเหลือผู้ต้องขังให้มีความเหมาะสมด้านสภาพแวดล้อม อาชีพการทำงาน การปรับตัวเมื่อได้รับการปล่อยกลับสู่สังคม

3.3 กระบวนการยุติธรรมทางอาญาของญี่ปุ่น

เมื่อกล่าวถึงกระบวนการยุติธรรมของประเทศญี่ปุ่นนั้น จะเห็นได้ว่าหน่วยงานต่างๆ ในกระบวนการยุติธรรมมีการวางแผนและมีการแบ่งหน้าที่ได้อย่างมีคุณภาพ ด้วยเหตุที่ว่ากระบวนการยุติธรรมของประเทศไทยนั้นมีความพยายามที่จะมิให้บุคคลใดต้องอยู่ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาเป็นระยะเวลาานาน เพราะทราบดีว่าจะทำให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลนั้น

มากมายหลายประการ เพราะตามที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของญี่ปุ่นนั้นได้มีการบัญญัติถึงหลักการพื้นฐานของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาไว้¹⁸ กล่าวคือ

1. การพิสูจน์ความจริงที่ถูกต้อง
2. การปรับใช้กฎหมายอาญาคด้วยความยุติธรรมและรวดเร็ว
3. การรักษาผลประโยชน์ของสาธารณะ
4. เป็นหลักประกันพื้นฐานส่วนบุคคลตามหลักสิทธิมนุษยชน

จากการศึกษาจะทราบได้ว่ากระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประเทศญี่ปุ่น มีการกำหนดวิธีการและช่องทางเพื่อที่จะให้ผู้ต้องหาสามารถออกจากกระบวนการยุติธรรมได้หลายช่องทาง (diversion)¹⁹ ผลจากการที่กระบวนการยุติธรรมของประเทศญี่ปุ่นนั้นมีมาตรการในการหลีกเลี่ยงโทษจำคุกโดยหาวิถีทางเพื่อเบี่ยงเบนผู้กระทำความผิดออกจากกระบวนการยุติธรรมได้หลายทาง ทำให้ผู้ที่กระทำความผิดไม่ร้ายแรงและไม่เป็นภัยอันตรายต่อสังคม จะถูกพักหรือเบี่ยงเบนออกจากกระบวนการยุติธรรมซึ่งทำให้ไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อบุคคลนั้นมากเกินไป ความจำเป็น ตัวอย่างเช่น ในชั้นของพนักงานอัยการจะใช้กระบวนการชะลอการฟ้อง (Suspension Prosecution) ส่วนในชั้นศาลจะใช้วิธีการลงโทษปรับ (Fine) หรือรอการจำคุก (Suspend Imprisonment) ร่วมกับการใช้แรงงานและไม่ใช้แรงงาน โดยโทษจำคุกจะใช้เฉพาะกับผู้กระทำความผิดที่เลือกสรรมาแล้วเท่านั้น ประกอบกับหน่วยงานตำรวจสามารถติดตามจับกุมผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่นำมาตราการดังกล่าวมาใช้²⁰ ดังนั้นงานราชทัณฑ์ของประเทศญี่ปุ่นจึงมักไม่ค่อยประสบปัญหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำ ยกเว้นในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2

องค์กรในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประเทศญี่ปุ่นนั้น มีการประสานงานและทำงานสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ เพราะทุกองค์กรที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรมทราบดีถึงสภาพหรือสถานะของกระบวนการยุติธรรม ทุกองค์กรจึงมุ่งเน้นเพื่อที่จะค้นหาความจริงแท้

¹⁸ The Code of Criminal Procedure

Article 1. The purpose of this Code, with regard to criminal cases, is to reveal the true facts of cases and to apply and realize criminal laws and regulations quickly and appropriately, while ensuring the maintenance of public welfare and the guarantee of the fundamental human rights of individuals.

¹⁹ จาก “การบังคับโทษจำคุกในประเทศญี่ปุ่น.” *บทบัญญัติ* (น.87), โดย ธาณี วรภัทร์, 2549, เนติบัณฑิตยสภา.

²⁰ *สารานุกรมงานราชทัณฑ์นานาชาติ* (น. 7). เล่มเดิม.

และพยายามใช้มาตรการเลี่ยงโทษจำคุก (Diversion)²¹ ให้ได้มากที่สุด มาตรการเลี่ยงโทษจำคุกจึงถือว่ามิผลโดยตรงต่องานราชทัณฑ์เพราะทำให้กระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประเทศญี่ปุ่นสามารถที่จะควบคุมปริมาณของผู้กระทำผิดให้อยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม และพยายามใช้โทษจำคุกเท่าที่จำเป็น โดยใช้กับผู้กระทำผิดบางรายเท่านั้น เพราะหากพิจารณาแล้วเห็นว่าการลงโทษจำคุกบุคคลใดๆ นั้นไม่สามารถแก้ไขหรือช่วยให้ผู้กระทำผิดมีความประพฤติที่ดีขึ้นมาได้ก็จะไม่ใช่วิธีการจำคุกนี้ และเมื่อใดที่กระบวนการยุติธรรมมีประสิทธิภาพก็จะส่งผลถึงกระบวนการบังคับโทษจำคุก

3.3.1 การบังคับโทษจำคุก

เมื่อได้ศึกษาถึงกฎหมายราชทัณฑ์ของประเทศญี่ปุ่นแล้วนั้นจะทราบได้ว่ามีความแข็งแกร่งมาก เพราะมีการนำแนวคิดมาจากกฎหมายและระบบราชทัณฑ์ของยุโรปและอเมริกา จึงทำให้มีความใกล้เคียงกันมากจนแทบไม่สังเกตเห็นถึงความแตกต่าง ทั้งนี้ระบบงานราชทัณฑ์ของประเทศญี่ปุ่นนั้นจะดำเนินการอยู่บนหลักการพื้นฐานของกฎหมายราชทัณฑ์ที่เกิดขึ้นและนำมาใช้พร้อมกับกฎหมายอาญาของญี่ปุ่น โดยได้รับอิทธิพลมาจากกฎหมายอาญาของประเทศเยอรมนี และรวมถึงประกาศข้อบังคับต่างๆ²² งานราชทัณฑ์ของประเทศญี่ปุ่นอยู่ในความรับผิดชอบของกรมราชทัณฑ์ (Kyousei Kyoku, Correctional Bureau) ซึ่งเป็นกรมหนึ่งในสังกัดของกระทรวงยุติธรรม โดยรับผิดชอบการบริหารงานเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดความผิดภายในทัณฑสถาน (keiji Shisetsu, Penal Institution) อันได้แก่ สถานคุมขัง เรือนจำ และเรือนจำเยาวชน ทั้งผู้กระทำผิดที่เป็นผู้ใหญ่และเยาวชน ระบบราชทัณฑ์สมัยใหม่ของประเทศญี่ปุ่นเริ่มในปี ค.ศ. 1872 เมื่อมีการประกาศใช้กฎว่าด้วยเรือนจำ (Kangoku Soku, Prison Rule) มีการแบ่งเรือนจำออกเป็น 2 ประเภทคือ เรือนจำในสังกัดรัฐบาลกลาง และเรือนจำในสังกัดท้องถิ่น โดยกระทรวงยุติธรรมกำกับดูแลเรือนจำทั้ง 2 ประเภท ต่อมาได้มีการโอนการกำกับดูแลเรือนจำให้กับกระทรวงมหาดไทย แต่ภายหลังได้โอนกลับมาให้กับกระทรวงยุติธรรมในปี ค.ศ. 1903 และต่อมาได้มีการจัดตั้งสำนักงานที่รับผิดชอบงานราชทัณฑ์สำหรับผู้ใหญ่ โดยได้ตั้งเป็นกรมราชทัณฑ์และแก้ไขฟื้นฟูในปี ค.ศ. 1949 มีอำนาจในการกำกับดูแล โรงเรียนฝึกอบรมเยาวชนและบ้านจำแนกเยาวชนด้วย แต่ต่อมาได้แยกออกมาเป็นกรมราชทัณฑ์และกรมแก้ไขฟื้นฟูในปี ค.ศ. 1952 จนถึงปัจจุบัน²³

²¹ Akio Yamaguchi. UNAFEI. Op. cit (อ้างถึงใน ธานี วรภัทร์, น. 91. เล่มเดิม).

²² Gunther Kaiser. *Prison System & Correctional Laws : Europe. United State, and Japan* (อ้างถึงใน ธานี วรภัทร์, น. 92 เล่มเดิม).

²³ จาก *กระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประเทศญี่ปุ่น ประมวลสาระชุดวิชา การบริหารงานยุติธรรมเปรียบเทียบชั้นสูง* (น. 60-61), โดย ศิระ บุญกินนธ์, 2555, นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

3.3.2 ปรัชญาในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง

การบังคับโทษจำคุกจะต้องดำเนินการ โดยหน่วยงาน ในทางอาญาของรัฐเท่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักโทษเด็ดขาดที่รัฐมีความต้องการจะแยกผู้กระทำความผิดออกจากสังคม เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการของสังคมอันเป็นการชดเชยและตอบแทนผลจากการกระทำผิด และนอกจากนั้นยังมีวัตถุประสงค์ที่ต้องการจะปรับปรุงฟื้นฟูและแก้ไขพฤติกรรมของผู้ต้องขังให้สามารถกลับเข้าสู่สังคมได้อย่างมีคุณภาพ มีจิตสำนึกที่ดีและไม่คิดที่จะหวนกลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก²⁴ โดยมีกฎหมายกำหนดหลักการพื้นฐานในการบริหารงานของทัณฑสถานและการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของกฎหมายฉบับนี้ เพื่อการกระทำและปฏิบัติต่อนักโทษอย่างพอสสมควร โดยมีความเคารพต่อหลักสิทธิมนุษยชนและมีความสอดคล้องกับสถานการณ์นั้นๆ เช่นเดียวกับการจัดการและการบริหารสถานกักกัน เช่น ทัณฑสถานเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อนักโทษที่อุทกศาลพิพากษาให้จำคุกมีกฎหมายได้กำหนดไว้ดังนี้

ในการปฏิบัติต่อนักโทษที่ถูกตัดสินให้ต้องจำคุกนั้น จะต้องดำเนินการ โดยมีวัตถุประสงค์ในการสร้างแรงจูงใจในการปรับตัวและการฟื้นฟูและการพัฒนาการในการปรับตัว เพื่อให้ใช้ชีวิตในสังคมได้โดยการทำให้รัฐสำนึกซึ่งจะเป็นไปตามสภาพนิสัยและสถานการณ์ของตัวนักโทษ²⁵

เรือนจำเป็นสถานที่ใช้สำหรับคุมขังผู้ต้องขัง มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติเพื่อแก้ไขผู้ต้องขังซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติเรือนจำ (kangoku hou, Prison Law) ค.ศ. 1908 ซึ่งต่อมาได้ยกเลิกและบัญญัติกฎหมายใหม่แทนคือ พระราชบัญญัติสิ่งอำนวยความสะดวกของทัณฑสถานและการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังและผู้ต้องคุมขัง (keiji shuuyou shisetsu oyobi hishuuyousha tou no shoguu ni kansuru houritsu, Act on Penal Detention Facilities and Treatment of Inmates and Detainees) ค.ศ. 2005 ซึ่งบัญญัติถึงวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติเพื่อการแก้ไขผู้ต้องขัง²⁶ แนวคิดในการแก้ไขฟื้นฟูพฤตินิสัยนี้เริ่มในช่วงแรกๆ เมื่อ 100 กว่าปีที่ผ่านมา โดยหน่วยงานทางอาญาได้เริ่มใช้แนวความคิดในการปรับปรุงแก้ไขพฤตินิสัยของผู้ต้องขัง โดยมีการทำแผนปรับพฤตินิสัยของผู้ต้องขัง ต่อมาในปี ค.ศ. 1930 ได้มีการส่งเสริมการฟื้นฟูแก้ไขพฤตินิสัยอย่างเป็นระบบ และได้มีการพัฒนามาโดยตลอดจนเป็นที่ยอมรับว่าประสบความสำเร็จอย่างมาก ด้วยวิธีการรวบรวมหลักการพื้นฐานในวิธีการจำแนกลักษณะหรือการจัดชั้นผู้ต้องขัง ในปี ค.ศ. 1949 ประเทศญี่ปุ่นได้

²⁴ การบังคับโทษจำคุกในประเทศญี่ปุ่น (น. 96). เล่มเดิม.

²⁵ *Criminal Justice in Japan. UNAFEI.* (p.36).

²⁶ กระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประเทศไทย (น. 66). เล่มเดิม.

สร้างกลไกทางกฎหมายเป็นพิเศษเพื่อใช้ในเรื่องนี้ กล่าวคือมีการออกกฎหมายการแก้ไขฟื้นฟูนักโทษโดยเฉพาะ (The offenders Rehabilitation Law 1949) ต่อมาได้มีการแก้ไขเพื่อให้เหมาะสมถูกต้องและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น²⁷

3.3.3 การจัดประเภทเรือนจำ

จะแยกเพศชายและเพศหญิง²⁸ แบ่งเป็น 4 ประเภท²⁹ คือ

1. เรือนจำสำหรับนักโทษเด็ดขาดที่ศาลพิพากษาให้มีเงื่อนไขให้ต้องทำงาน
2. เรือนจำสำหรับนักโทษเด็ดขาดที่ศาลพิพากษาไม่มีเงื่อนไขให้ต้องทำงาน
3. สถานที่กักกันสำหรับผู้ที่ต้องคำพิพากษาให้ลงโทษกักขัง
4. สถานที่กักกันสำหรับผู้ที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด ได้รับอนุญาตให้กักกัน

กักตัวไว้ตามอำนาจการจับกุม และผู้ที่ศาลพิพากษาให้ลงโทษประหารชีวิต

กรณีเด็กและเยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี และศาลพิพากษาลงโทษจำคุกอาจบังคับให้ทำงาน 2 เดือนหรือกว่านั้น ในระหว่างที่ถูกกักกันอยู่ในทัณฑสถานวัยหนุ่ม หรือที่ตั้งขึ้นเป็นพิเศษ เฉพาะส่วนในเรือนจำ สำหรับบุคคลที่อายุกว่า 18 ปี อาจคุมขังไว้ในสถานกักกันจนกระทั่งอายุครบ 20 ปี

3.3.4 การเอาตัวบุคคลเข้าเรือนจำและการใช้ชีวิตในเรือนจำ

ในกรณีที่จะนำตัวบุคคลใดเข้ารับโทษจำคุกในเรือนจำนั้น จะต้องมีการตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในการส่งบุคคลนั้นสู่เรือนจำก่อน และเมื่อมีการตรวจเอกสารและได้รับการยืนยันเอกสารนั้นจากศาล ตลอดทั้งข้อกำหนดต่างๆ ที่ได้ดำเนินการ รวมทั้งเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง จึงจะสามารถนำบุคคลนั้นเข้าสู่เรือนจำได้³⁰ โดยผู้ต้องขังจะต้องผ่านการตรวจร่างกายและต้องไม่มีโรค ถ้าหากพบว่าเป็นโรคติดต่อก็จะถูกส่งต่อไปยังสถานที่อื่นเพื่อทำการรักษาก่อน³¹ โดยเรือนจำจะจัดให้มีการปฐมนิเทศสำหรับผู้ต้องขังใหม่เพื่อเป็นการแนะนำการใช้ชีวิตในเรือนจำ รวมถึงระเบียบข้อบังคับและระบบต่างๆ ของเรือนจำ

ต้องขังที่เป็นหญิงอาจได้รับอนุญาตให้เลี้ยงลูกภายในเรือนจำได้ในกรณีที่พิจารณาแล้วเห็นว่ามีความจำเป็นจนกระทั่งเด็กมีอายุครบ 1 ปี ซึ่งหมายรวมถึงเด็กที่เกิดในเรือนจำด้วย³²

²⁷ Criminal Justice in Japan. UNAFEI (อ้างถึงใน ธานี วรภัทร์, น. 96 เล่มเดิม).

²⁸ Article 4 Act on Penal Detention Facilities and Treatment of Inmates and Detainees.

²⁹ Article 3 Act on Penal Detention Facilities and Treatment of Inmates and Detainees.

³⁰ Article 11. The Prison Law.

³¹ Article 13, 14. The Prison Law.

³² Article 3. The Prison Law.

ผู้ต้องขังอาจถูกขังเดี่ยวได้ เว้นแต่พิจารณาแล้วเห็นว่าไม่เหมาะสมในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังเพราะเหตุด้วยสภาพจิตใจหรือสภาพร่างกาย

การอยู่รวมกันในเรือนจำของผู้ต้องโทษนั้น จะพิจารณาจากลักษณะของการกระทำ ความผิด ตลอดจนบุคลิกลักษณะของแต่ละบุคคล ประวัติการกระทำผิด อายุของผู้ต้องขังที่อยู่รวมกัน เป็นสิ่งที่น่าสนใจเพื่อจัดให้ผู้ต้องขังอยู่ในแดนต่างๆ ที่เหมาะสมภายในเรือนจำ³³ ผู้ต้องขังทุกคนจะได้รับการดูแลเรื่องสุขอนามัย การรักษาพยาบาล การปฏิบัติกิจทางศาสนา³⁴

3.3.5 ความก้าวหน้าในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง³⁵

ใน ค.ศ. 1934 มีการเริ่มใช้วิธีการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีเป้าหมายเพื่อต้องการกระตุ้นให้ผู้ต้องขังมีความพยายามในการฟื้นฟูแก้ไขพฤติกรรมร้ายด้วยตนเอง เป็นการปรับปรุงตัวเองด้วยตัวเองเพื่อที่จะสามารถใช้ชีวิตปกติในสังคมได้เมื่อพ้นโทษจากเรือนจำ ความก้าวหน้าในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังได้จากการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังนับตั้งแต่ระยะเวลาเริ่มแรกที่ถูกจำคุก ไปจนถึงระยะเวลาของการสิ้นสุดการจำคุก โดยจะพิจารณาจากพื้นฐานความประพฤติที่ค่อยๆ เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งอาจขึ้นอยู่กับระดับชั้นโทษ ผู้ต้องขังจะมีจุดที่ดีที่ค่อยๆ เกิดขึ้นจากการปรับตัวโดยปราศจากการบังคับซึ่งตั้งอยู่บนหลักความอิสระ ทำให้ผู้ต้องขังสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือชีวิตของตนเองเพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าและมีความรับผิดชอบต่อการดำเนินชีวิตในสังคมต่อไปได้

การกระทำดังกล่าวแม้จะเป็นสิ่งที่ยากแต่อย่างไรก็ตามแต่ละหน่วยงานไม่ได้ดำเนินการในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังโดยลำพัง และจะต้องเลือกแผนการบังคับโทษที่พิจารณาแล้วว่าเหมาะสมสำหรับผู้ต้องขังแต่ละคน โดยขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของ เพศ อายุ อาชีพ ปัญหา ตลอดจนทั้งการที่ผู้ต้องขังต้องมีส่วนร่วมหรือต้องให้ความร่วมมือในแผนการบังคับโทษทั้งนั้น พื้นฐานของการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังโดยระบบการจำแนก เป็นหนึ่งในวิธีที่ทำให้เจ้าหน้าที่เรือนจำสามารถกำหนดหรือออกแบบแผนบังคับโทษ เพื่อที่จะสามารถปฏิบัติต่อผู้ต้องขังแต่ละคนได้อย่างเหมาะสม (Individual Treatment) การจำแนกลักษณะผู้ต้องขังนั้นจะดำเนินการโดยการค้นหาเอกลักษณ์เฉพาะตัวของผู้กระทำความผิด และออกแบบไว้เฉพาะตัวผู้ต้องขังหลายๆ แผน โดยจะเลือกใช้แผนที่พิจารณาแล้วเห็นควรว่าเหมาะสมและดีที่สุดในการที่จะนำมาใช้ปฏิบัติต่อผู้ต้องขังแต่ละคน โดยอยู่บนพื้นฐานของการตรวจสอบประวัติผู้ต้องขัง กับเป้าหมายที่จะกระตุ้นให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเพื่อการกลับเข้าสู่สังคม

³³ Article 16. The Prison Law.

³⁴ Article 18. The Prison Law.

³⁵ Criminal Justice in Japan. UNAFEI (อ้างถึงใน ธานี วรภัทร์. น. 98 เล่มเดิม).

ในระหว่างปี ค.ศ. 1948-1949 ได้มีการใช้แผนการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังที่นับได้ว่า มีประสิทธิภาพฉบับแรกของญี่ปุ่นและได้นำมาใช้ทั่วประเทศ ซึ่งสามารถนำมาพัฒนาปรับใช้ ได้จนถึงปัจจุบัน ในปี ค.ศ. 1972 มีการออกข้อบังคับว่าด้วยการจำแนกผู้ต้องขัง (Prisoners' Classification Rules in 1972) เพื่อให้เกิดมาตรฐานและมีการใช้แผนที่เหมือนกัน

ระบบการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความพยายามในการ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนิสัยของผู้ต้องขังรายบุคคลที่เป็นระบบของประเทศญี่ปุ่น ทำให้มีการสร้าง จิตสำนึกที่ดีและพยายามที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองของผู้ต้องขังแต่ละราย

3.4 การจำแนกลักษณะผู้ต้องขังของญี่ปุ่น

3.4.1 มาตรการในการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังของญี่ปุ่น

เมื่อบุคคลใดต้องโทษจำคุกขึ้นตอนแรกเมื่อเข้ามาสู่เรือนจำจะถูกแยกกักตัวเพื่อ ตรวจสอบจำแนกลักษณะนิสัยส่วนตัว สภาพร่างกายและจิตใจ ประวัติอาชญากรรม สภาพแวดล้อม ที่อาศัย แนวโน้มความเสี่ยง สมรรถภาพและเงื่อนไขอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกักขังและการปฏิบัติ ในเรือนจำ³⁶ มีลักษณะคล้ายแผนบังคับโทษของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีซึ่งใช้พื้นฐานทฤษฎี การปรับใช้โทษให้เหมาะสมกับตัวผู้กระทำความผิด และกระบวนการรับตัวของผู้ต้องขังใน ประเทศญี่ปุ่นสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่กฎหมายอื่นจะละเมิดไม่ได้³⁷

3.4.1.1 แนวความคิดในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง

แนวความคิดที่สำคัญอีกประการหนึ่งของการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในเรือนจำ คือการแยก ผู้กระทำความผิดออกจากสังคมและตอบสนองความต้องการของสังคมที่ต้องการเห็นผู้กระทำความผิดได้รับกั ลงโทษ ขณะเดียวกันก็มีความคาดหวังว่าการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในเรือนจำจะสามารถแก้ไขและ ฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเพื่อให้กลับเข้าสู่สังคมได้โดยปกติสุขในประเทศญี่ปุ่น แนวคิดในการแก้ไขฟื้นฟู ผู้กระทำความผิดได้เริ่มขึ้นตั้งแต่ต้นศตวรรษประมาณ พ.ศ. 2473 (ค.ศ. 1930) โดยหน่วยงานราชทัณฑ์ ของญี่ปุ่นต่างก็มีโครงการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังแล้ว และได้พัฒนาเรื่อยมาตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่ 2 จนถึงปัจจุบัน มีการพัฒนาปรับปรุงมาตรการต่างๆ เพื่อใช้ปฏิบัติกับผู้ต้องขังมาโดยตลอด ซึ่ง รวมถึงการนำระบบจำแนกลักษณะผู้ต้องขังมาใช้ในเรือนจำด้วย

³⁶ จาก *แผนบังคับโทษจำคุกรายบุคคล* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท) (น.104), โดย อภิชาติ คำรังสันดิสุข, 2556, กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

³⁷ The Constitution of Japan. Article 11. The people shall not be prevented from enjoying any of the fundamental human rights. These fundamental human rights guaranteed to the people by this Constitution shall be conferred upon the people of this and future generations as eternal and inviolate rights.

3.4.1.2 ระบบการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง (Classification System)

การจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง มีจุดมุ่งหมายที่จะปฏิบัติกับผู้ต้องขังด้วยวิธีการต่างๆ อย่างเหมาะสมเป็นรายบุคคล (Individual Treatment) และเป็นไปตามหลักการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อให้ผู้ต้องขังสามารถพัฒนาแก้ไขและพัฒนาตนเองได้

ระบบการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง ได้เริ่มนำมาใช้ในประเศญี่ปุ่นเมื่อปี พ.ศ. 2491 (ค.ศ.1948) และแพร่หลายทั่วประเทศในปี พ.ศ. 2492 (ค.ศ. 1949) โดยมีการร่างเป็นระเบียบว่าด้วยการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเมื่อประมาณ พ.ศ. 2515 (ค.ศ. 1972) ซึ่งมีเนื้อหาสาระที่สำคัญประกอบไปด้วย

1. การหาข้อมูลเพื่อใช้ในการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง ต้องอยู่บนพื้นฐานทางด้านการแพทย์ จิตวิทยา สังคมวิทยา และความรู้ในสาขาวิชาชีพต่างๆ และเทคนิค
2. การหาข้อมูลต้องประกอบไปด้วยวิธีการให้คำปรึกษา จิตบำบัด การแนะแนว และการแก้ไขฟื้นฟูอื่นๆ ที่จำเป็น
3. การหาข้อมูลมีอยู่ 2 วิธีการ คือ การหาข้อมูลเพื่อนำมาจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเข้าใหม่ และการหาข้อมูลซ้ำๆ เป็นระยะ อย่างต่อเนื่อง เพื่อประเมินความก้าวหน้าของผู้ต้องขัง
4. ในแต่ละภาค จะต้องจัดให้มี “ศูนย์จำแนกลักษณะผู้ต้องขัง” (Classification Center) เพื่อหาข้อมูลตามหลักการทางวิทยาศาสตร์ การแนะแนว และบริการบำบัดลักษณะอื่นๆ สำหรับผู้ต้องขังอย่างเหมาะสม ซึ่งมีทั้งหมดรวม 8 ศูนย์ ที่จะเป็นบ้านแห่งแรกสำหรับผู้ต้องขังทุกคน เพื่อให้การแก้ไขฟื้นฟูบรรลุผลสำเร็จ
5. วิธีดำเนินการด้านการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังมี 2 ขั้นตอน ซึ่งขั้นตอนแรกคือ การจัดกลุ่มแยกประเภทผู้ต้องขังออกเป็นชั้นต่างๆ โดยวิธีการตามหลักการทางวิทยาศาสตร์ และขั้นตอนที่สองคือ การปฏิบัติแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังในแต่ละชั้นตามความเหมาะสม

3.4.2 ขั้นตอนในการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง

วิธีดำเนินการด้านการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง เริ่มแรกเมื่อบุคคลใดถูกศาลพิพากษาให้ต้องโทษจำคุกและได้ถูกส่งตัวมายังเรือนจำแล้ว จะต้องถูกแยกกักตัวเพื่อตรวจสอบและจำแนกลักษณะ โดยจะมีการทดสอบทางจิตวิทยาซึ่งจะทำให้สามารถเข้าใจบุคลิกภาพแท้จริงส่วนบุคคลของผู้ต้องขังแต่ละรายได้เป็นอย่างดี รวมไปถึงข้อมูลส่วนบุคคล เทคนิคการวางแผน แบบทดสอบทัศนคติและสติปัญญา การทดสอบขั้นพื้นฐานจะประกอบไปด้วย 3 ลักษณะคือ การทดสอบความพร้อม การทดสอบบุคลิกภาพ และการทดสอบสติปัญญา ซึ่งในระหว่างการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง จะดำเนินการทดสอบในเรื่องดังกล่าวกับผู้ต้องขังที่เข้าใหม่ทุกๆ คน หรืออาจจะมีการทดสอบในเรื่องอื่นๆ เพิ่มเติมได้อีกถ้าจำเป็น กระบวนการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังของประเทศญี่ปุ่นนี้จะมี

ลักษณะคล้ายการกำหนดแผนบังคับโทษของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี แม้จะไม่มี การระบุไว้เป็นรายลักษณะอักษรดังเช่นของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี แต่ก็มีพื้นฐานการใช้มาจาก ทฤษฎีการปรับใช้โทษให้เหมาะสมกับตัวผู้กระทำผิด³⁸ ที่สอดคล้องกับการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด ในทางอาชญาวิทยาและทัณฑวิทยาของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

ดังที่ได้กล่าวแล้วว่า ขั้นตอนต่อมาเป็นการดำเนินการจัดกลุ่มแยกประเภทผู้ต้องขัง ออกเป็นชั้นต่างๆ เพื่อให้การแก้ไขฟื้นฟูกับผู้ต้องขังในแต่ละชั้นเป็นไปอย่างเหมาะสม ซึ่งกำหนด เป็นประเภทต่างๆ ตามเกณฑ์ได้ดังนี้

(1) จำแนกตามเพศ สัญชาติ ประเภทคดี อายุ และกำหนดโทษ

CLASS W : ผู้ต้องขังหญิง

CLASS F : ผู้ต้องขังต่างประเทศ ซึ่งจะต้องได้รับการปฏิบัติที่แตกต่างจาก ผู้ต้องขังญี่ปุ่น

CLASS I : ผู้ต้องขังซึ่งไม่ต้องทำงานระหว่างต้องโทษ

CLASS J : ผู้ต้องขังที่เป็นเยาวชน

CLASS L : ผู้ต้องขังซึ่งมีกำหนดโทษมากกว่า 8 ปี

CLASS Y : ผู้ต้องขังวัยหนุ่มอายุต่ำกว่า 26 ปี

(2) จำแนกตามแนวโน้มการก่ออาชญากรรม

CLASS A : ผู้ต้องขังซึ่งไม่มีแนวโน้มของความเป็นอาชญากร

CLASS B : ผู้ต้องขังซึ่งมีแนวโน้มของการเป็นอาชญากร

(3) จำแนกตามความผิดปกติทางด้านร่างกายและจิตใจ

CLASS MX : ผู้ต้องขังปัญญาอ่อน หรือผู้ต้องขังที่จำเป็นจะต้องได้รับการปฏิบัติ เช่นเดียวกับผู้ต้องขังปัญญาอ่อน

CLASS MY : ผู้ต้องขังโรคจิตหรือมีแนวโน้มของการประสาท

CLASS MZ : ผู้ต้องขังที่มีอาการทางจิต หรือเคยเสพยาเสพติด หรือสุรา

CLASS PX : ผู้ต้องขังที่มีความผิดปกติทางด้านร่างกาย กำลังตั้งครรภ์ หรือหลังคลอด และจำเป็นต้องรักษาพยาบาลหรือดูแลชั่วคราวระยะเวลาหนึ่ง

CLASS PY : ผู้ต้องขังพิการซึ่งจำเป็นต้องได้รับการปฏิบัติเป็นพิเศษ ผู้ต้องขังตาบอด หูหนวก หรือเป็นใบ้

³⁸ จาก การปรับใช้โทษให้เหมาะสมกับนักโทษแต่ละคน (น.33), โดย ปกป้อง ศรีสนิท, 2550, บทบัญญัติ.

CLASS PZ : ผู้ต้องขังอายุเกิน 60 ปี และมีอาการความจำเสื่อม และผู้ต้องขังที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษเนื่องจากสุขภาพร่างกายอ่อนแอ

สำหรับประเภทของการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง ก็มีการกำหนดที่ชัดเจน ดังนี้

CLASS V : ผู้ต้องขังที่ต้องได้รับการฝึกวิชาชีพ

CLASS E : ผู้ต้องขังที่ต้องได้รับการศึกษาด้านวิชาความรู้

CLASS G : ผู้ต้องขังที่ต้องได้รับการศึกษาทางสังคม (การแนะแนว)

CLASS T : ผู้ต้องขังที่ต้องได้รับการรักษาในทางอายุรเวช

CLASS S : ผู้ต้องขังที่ต้องได้รับการคุ้มครองเป็นพิเศษ

CLASS O : ผู้ต้องขังที่เห็นว่าสมควร ได้รับการปฏิบัติอย่างทัณฑสถานเปิด

CLASS N : ผู้ต้องขังที่เหมาะสมกับงานด้านการดูแลอาคารสถานที่ของ

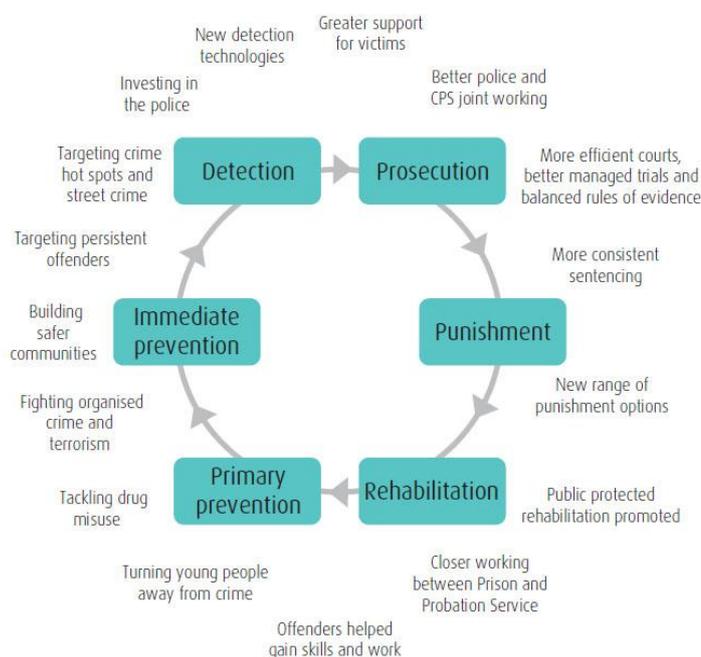
เรือนจำ

โดยสรุปแล้ว ประเทศญี่ปุ่นมีการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังที่เป็นระบบและมีความชัดเจน กล่าวคือ การจำแนกลักษณะผู้ต้องขังประจำภาคต่างๆ แนวทางหลักคือ การแยกประเภทของผู้ต้องขังออกเป็นชั้น ซึ่งผู้ต้องขังแต่ละคนจะถูกกำหนดประเภทตามลักษณะต่างๆ เช่น เพศ อายุ สัญชาติ กำหนดโทษ ประเภทคดี ความผิดปกติทางด้านร่างกายและจิตใจ เป็นต้น เพื่อให้การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังเป็นไปอย่างเหมาะสมและถูกต้องในแต่ละราย ปัจจัยที่เจ้าหน้าที่จะต้องพิจารณาในการจำแนกลักษณะคือ ปัจจัยทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม สำหรับบริการต่างๆ ที่จะนำมารองรับในการดำเนินการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังนอกเหนือจากการศึกษา หรือการฝึกวิชาชีพก็คือ การบริการให้คำปรึกษา การปฏิบัติทางจิตวิทยา และการแนะแนว ซึ่งประเทศญี่ปุ่นมีสถาบันและอัตรากำลังเจ้าหน้าที่รองรับอย่างเพียงพอ การจำแนกลักษณะผู้ต้องขังจึงดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3.5 กระบวนการยุติธรรมทางอาญาของอังกฤษ

กระบวนการยุติธรรมของประเทศอังกฤษนั้นสร้างขึ้นก็เพื่อที่จะต่อสู้และลดการเกิดอาชญากรรม เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้เสียหาย จำเลย หรือสังคม โดยจะต้องลงโทษผู้ที่กระทำความผิดหรือปล่อยตัวผู้ที่ไม่มีความผิด จะต้องบังคับใช้โทษเพื่อลงโทษผู้ที่กระทำความผิดและลดการกลับมากระทำความผิดอีก ในการทำงานนั้นหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ อัยการ ศาล และราชทัณฑ์จะต้องให้ความสำคัญกับผู้เสียหายและพยายามให้มากที่สุด กระบวนการยุติธรรมจะต้องรักษาไว้ซึ่งความเชื่อมั่นของประชาชนต่อประสิทธิภาพในการต่อสู้กับ

ผู้กระทำผิดและนำความความยุติธรรมกลับคืนสู่สังคม³⁹ ประเทศอังกฤษมีแนวคิดและการปฏิบัติที่มองความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการยุติธรรม สังคม แนวคิดใหม่ การแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด เป็นวงจรที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กันดังนี้

วงจรดังกล่าว เป็นกระบวนการที่สามารถลดปริมาณของคดีอาญา และปกป้องคุ้มครองสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สาเหตุเนื่องมาจากว่าในประเทศอังกฤษนั้นมุ่งเน้นในเรื่องของการป้องกันมากกว่าการแก้ไข กล่าวคือ เป็นกลไกการทำงานของ 2 ภาคส่วนผสานกัน คือ ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและนอกกระบวนการยุติธรรม ซึ่งเป็นความร่วมมือของภาคสังคมกล่าวคือ

การป้องกันเบื้องต้น (Primary Prevention) เป็นการพยายามในการสร้างแนวทางในการป้องกันเยาวชนเพื่อให้ห่างจากอาชญากรรมทุกประเภท และเพิ่มมาตรการในการตรวจจับยาเสพติดที่มีประสิทธิภาพ

กระบวนการป้องกันอย่างทันที (Immediate Prevention) เป็นกระบวนการที่จะสร้างสังคมให้มีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น และปราบปรามองค์กรก่อการร้าย

³⁹ Secretary of State for the Home Department. (2002). *Justice for all*. p. 30.

อัยการ (Prosecution) เป็นกระบวนการเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการทำงานระหว่าง ตำรวจกับระบบของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ประสิทธิภาพของศาลในการบริหารจัดการ การพิจารณาคดีที่ดีขึ้นและการให้เกิดความสมดุลในการพิสูจน์พยานหลักฐานที่แท้จริง

การลงโทษ (Punishment) มีการกำหนดโทษจากศาลตามคำพิพากษา และเป็นที่ยอมรับ ได้อย่างถูกต้องและยุติธรรม มีการนำกระบวนการลงโทษทางเลือกมาใช้

การปรับพฤติกรรม (Rehabilitation) คือกระบวนการปรับปรุงหรือฟื้นฟูพฤติกรรม โดยภาคสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและเข้าร่วมจัดการด้วยความร่วมมืออย่างใกล้ชิด ระหว่างเรือนจำและชุมชนประพัตติ ในการช่วยเหลือผู้ต้องขังเพื่อให้เกิดทักษะในการทำงานและมีการทำงาน

วจจรดังกล่าวนั้นหมุนไปในทิศทางเดียวกัน ถือเป็นทิศทางของการร่วมมือกันเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสังคม และทำให้กระบวนการยุติธรรมเกิดความแข็งแกร่งมากยิ่งขึ้น⁴⁰

ซึ่งภาพรวมสถิติของอาชญากรรมในอังกฤษนั้นถือว่ามีความคงที่และมีแนวโน้มที่จะลดลงอย่างต่อเนื่อง หากแต่อาชญากรรมประเภท Street Crime นั้นถือว่าเพิ่มมากขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาที่สำคัญอีกทั้งยังมีแนวโน้มที่จะเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ Street Crime ถือว่าเป็นความผิดที่ร้ายแรง เพราะโดยส่วนใหญ่ผู้เสียหายจะได้รับบาดเจ็บ และในหลายคดียังไม่สามารถที่จะระบุตัวผู้ที่กระทำ ความผิดและนำตัวมาเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมได้ ซึ่งทำให้ผู้เสียหายไม่ได้รับการเยียวยา ประเทศ อังกฤษจึงมีนโยบายในการคุ้มครองผู้เสียหายและสร้างความเข้มแข็งของกระบวนการ โดยลดการ เกิดอาชญากรรมและนำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ ดังนี้

ลดการกระทำผิดเมื่อได้รับการประกันตัว เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของ กระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่จะป้องกันไม่ให้จำเลยกระทำความผิดก่อนที่จะมีการพิจารณา คดี และกระบวนการยุติธรรมทางอาญาจะต้องสร้างความมั่นใจให้กับสังคมว่าจำเลยจะไม่ไปคุกคาม หรือข่มขู่พยานหากได้รับการประกันตัวไปแล้ว และในกรณีที่มีความจำเป็นอาจจะนำตัวจำเลยไป กักขังหรือจำกัดเสรีภาพในรูปแบบอื่นๆ แทน

จัดเตรียมพยานหลักฐานต่างๆ ให้พร้อมก่อนเสนอคดีต่อศาล เป้าหมายคือเพื่อให้ กระบวนการศาลเป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง การดำเนินในการตรวจสอบและการเตรียมพร้อมใน การดำเนินคดีเป็นพื้นฐานสำคัญที่ทำให้กระบวนการพิจารณาคดีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดความเป็นธรรม เพราะการสร้างพื้นฐานคดีที่แข็งแกร่ง ย่อมดีกว่าการพยายามหาหลุมและ

⁴⁰ Ibid. (p.30) (อ้างถึงใน ธาณี วรภัทร์, 2555, กฎหมายว่าด้วยการบังคับโทษจำคุก, น. 181-182.

ซ่อมแซมในเวลาที่มีการดำเนินคดีไปแล้ว เพื่อที่จะให้เกิดการตัดสินได้ดีที่สุด การตรวจสอบและจัดเตรียมพยานหลักฐานที่ดีสามารถช่วยกันให้ผู้ที่ไม่มีความผิดออกจากกระบวนการยุติธรรมทางอาญาได้เร็วและไม่ก่อให้เกิดความเสียหายมาก การจัดเตรียมพยานหลักฐานทั้งหมดนี้โดยส่วนใหญ่จะได้มาจาก นิติวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพัฒนาทางไอที และหลักฐานจากกล้องวงจรปิดต่างๆ รวมถึงการรวบรวมข้อมูลทะเบียนประวัติอาชญากรรม ซึ่งในประเทศอังกฤษนั้นมีการบัญญัติกฎหมายเพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูลทะเบียนประวัติอาชญากรรมคือ The Criminal Law Act of 1967 โดยมีหน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่ในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำความผิด คือสำนักงานพิสูจน์หลักฐานแห่งชาติ The National Identification Bureau (NIB) แต่ในสถานีตำรวจบางแห่งมีการจัดเก็บข้อมูลประวัติเป็นของตนเอง การรวบรวมข้อมูลทะเบียนประวัติอาชญากรรมนั้นนอกจากจะเป็นประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวนและป้องกันอาชญากรรมแล้ว ยังมีส่วนช่วยศาลในการกำหนดบทลงโทษที่เหมาะสมกับผู้กระทำความผิดแต่ละรายด้วย

การดำเนินคดีรูปแบบใหม่ที่ทำให้การพิจารณาคดีเป็นไปอย่างรวดเร็ว เพื่อลดโอกาสที่ถูกล่ามร้ายจะหลบหนีจากกระบวนการยุติธรรม ความพร้อมและการดำเนินคดีที่รวดเร็วช่วยลดความเครียดให้กับผู้เสียหาย พยาน และจำเลยที่เป็นผู้บริสุทธิ์ เป็นกระบวนการที่เน้นความรวดเร็ว เรียบง่าย และความยุติธรรมที่มีคุณภาพ ระบบนี้ควรจะทำให้เกิดความชัดเจนว่าคำรับสารภาพของจำเลยว่ากระทำความผิดมีความเหมาะสมกับการลดส่วนของคำพิพากษา ศาลเด็กและเยาวชนควรมีอำนาจในการพิจารณาคดีที่มากขึ้นและผู้พิพากษาที่มีประสบการณ์เพื่อที่จะจัดการกับคดีที่มีความรุนแรงมากขึ้น กระบวนการพิจารณานั้นควรที่จะเป็นอิสระจากหลักวิชาการมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และอัยการควรมีสติที่ยืนอุทธรณ์ต่อผู้พิพากษาก่อนที่จะคณะลูกขุนจะมีคำตัดสิน

ทำให้กระบวนการพิสูจน์พยานหลักฐานมีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ การดำเนินคดีควรที่จะค้นหาความจริงเพื่อให้เป็นไปตาม 2 หลักการใหญ่คือ โจทก์ต้องพิสูจน์ให้เห็นถึงความจริง และจำเลยจะต้องไม่ดำเนินคดีโดยปริกปรำตัวเอง พยานหลักฐานจะต้องทำให้ผู้กระทำผิดถูกลงโทษและผู้ที่ไม่มีความผิดได้รับการปล่อยตัว

การลงโทษที่มีประสิทธิภาพ วัตถุประสงค์ที่สำคัญของคำพิพากษาคือลงโทษผู้ที่กระทำผิด ปกป้องสังคมจากอันตราย การคุกคามทางเพศ และผู้ที่ก่อความรุนแรงรวมทั้งลดการกระทำ ความผิดซ้ำ การลงโทษจะต้องเหมาะสมกับผู้กระทำผิดและความผิดที่กระทำ โดยจะต้องมีนโยบายของคำพิพากษาที่ทำให้เชื่อได้ว่าสอดคล้องกับการลงโทษที่รุนแรงและมีผลกระทบต่อคำตัดสินของชุมชน ซึ่งเป้าหมายคือการที่จะไม่เพิ่มจำนวนประชากรในคุก แต่เพื่อให้แน่ใจว่าผู้กระทำผิดได้รับการลงโทษที่เหมาะสมและมุ่งเน้นการจำคุกสำหรับผู้กระทำผิดและเป็นอันตรายอย่างมากต่อชุมชนอีกทั้งผู้ที่ละเมิดต่อคำตัดสินของชุมชนอย่างต่อเนื่อง

ทุกองค์กรที่เป็นส่วนประกอบของกระบวนการยุติธรรมทางอาญานี้จะต้องประสานงานและทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นที่เป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ยึดถือไว้ร่วมกัน ในการจัดการแต่ละคดีในส่วนของผู้ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบแต่ละขั้นตอนจะต้องมีความชัดเจน และทุกหน่วยงานจะต้องให้ความร่วมมือและสนับสนุนทุกขั้นตอนเพื่อให้สามารถจัดการกับคดีได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการยุติธรรมทางอาญามีใช้หน้าที่ของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง หากแต่เป็นของสังคมโดยแท้ กระบวนการยุติธรรมทางอาญามีกระบวนการทำงานเป็นระบบและปกป้องความเป็นอิสระของผู้พิพากษา อัยการ และเพื่อประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรม คຸ້ມຄອງຜູ້ເສີຍຫາຍແລະສັງຄົມ⁴¹

ดังที่กล่าวมาแล้วว่ากระบวนการยุติธรรมในประเทศอังกฤษนั้นจะเน้นในเรื่องของการป้องกันมากกว่าการแก้ไข จึงมีการใช้มาตรการลงโทษอย่างอื่นมากกว่าการจำคุก เช่น ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นเด็กและเยาวชนโดยส่วนใหญ่นั้นจะเป็นผู้ที่มีลักษณะต่อต้านสังคม จึงต้องมีการใช้วิธีการทางสังคมในการแก้ไขเยียวยาซึ่งจะเป็นผลดีในการที่จะป้องกันการกระทำความผิดจากเยาวชนได้ กระบวนการจำคุกสำหรับเยาวชนนั้นจะต้องเป็นหนทางสุดท้ายที่จะนำมาใช้ จึงควรใช้มาตรการในการให้การศึกษาอบรมหรือการปรับปรุงพฤตินิสัยก่อน มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการควบคุมตัวภายนอกเรือนจำซึ่งถือว่าเป็นกระบวนการอื่นนอกจากการจำคุก เพราะการลงโทษผู้กระทำความผิดโดยการจำคุกนั้นทำให้เกิดความแตกแยกในครอบครัว ซึ่งโดยสถิติแล้วนั้นการใช้โทษในประเทศอังกฤษ 3 ใน 5 ของคดีทั้งหมดจะเป็นโทษปรับ และมีการปรับจริงเพียงร้อยละ 59 ของอัตราโทษเต็ม⁴²

ประเทศอังกฤษนั้นมีการปรับปรุงกระบวนการศาลเพื่อที่จะสามารถจัดการกับคนที่เป็นผู้กระทำความผิดตัวจริงมาลงโทษซึ่งจะทำให้เกิดความยุติธรรมและนำโทษที่เหมาะสมสำหรับการกระทำผิดมาใช้ การลงโทษที่ถูกต้องนั้นจะเป็นส่วนสำคัญในการรักษาความสงบของสังคม ซึ่งในขณะนี้คนในประเทศอังกฤษเชื่อว่าวิธีการลงโทษที่ใช้อยู่ยังไม่เหมาะสม เช่น ผู้ที่กระทำความผิดยังไม่ได้รับโทษที่สาสมหรือได้รับโทษที่น้อยเกินไปจึงยังไม่มีความชัดเจนในอำนาจศาลส่วนนี้ทำให้ประชาชนไม่มีความเชื่อถือในระบบและงานของเจ้าหน้าที่

3.5.1 หลักการพื้นฐานและวัตถุประสงค์ของคำพิพากษาของศาล

ที่สำคัญที่สุดคือ คำพิพากษาของศาลจะต้องปกป้องสังคม

การกำหนดบทลงโทษจะต้องมีความเหมาะสมกับความผิดของอาชญากร

⁴¹ Ibid. (p.33) (อ้างถึงใน ธาณี วรภัทร์. เล่มเดิม. น. 183).

⁴² Ibid. (p.85) (อ้างถึงใน ธาณี วรภัทร์. เล่มเดิม. น. 184).

การกำหนดแนวทางในการแก้ไขเยียวยาผู้กระทำผิด
 นำตัวผู้กระทำผิดออกจากสังคมเป็นการชั่วคราวหรือถาวร
 การกำหนดวิธีการฟื้นฟูปรับปรุงพฤติกรรมผู้กระทำผิด เพื่อให้เกิดการกระทำผิด
 ซ้ำอีก

สร้างจิตสำนึกให้กับผู้กระทำผิด โดยให้เกิดความรับผิดชอบต่อความผิดที่กระทำขึ้น
 การกำหนดความรุนแรงของโทษ ความรุนแรงจะวัดได้จากความเสียหายที่เกิดขึ้นกับ
 เหยื่อหรือผู้เสียหาย โดยต้องให้ความสำคัญกับการป้องกันการกระทำผิดและไม่ให้เกิดการ
 กระทำผิดซ้ำอีก โทษที่รุนแรงนั้นจะต้องนำมาใช้ต่อเมื่อการลงโทษในครั้งแรกประสบความสำเร็จ
 ล้มเหลวเท่านั้น

รูปแบบแนวทางในการลงโทษสมัยใหม่

การบริการสังคม

การจำคุกระยะสั้นพร้อมทั้งการบริการสังคม ตั้งแต่ 3 เดือนจนถึง 12 เดือน

การพักการลงโทษและให้บริการสังคมสำหรับโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี

การจำคุกในวันสุดสัปดาห์และบริการสังคมในวันธรรมดา

กรณีการจำคุกตั้งแต่ 12 เดือนขึ้นไป ศาลอาจสั่งจำคุกครั้งหนึ่งและบริการสังคมอีก
 ครั้งหนึ่ง

ให้จำคุกทันทีไม่ต้องรอสำหรับผู้กระทำผิดที่เป็นอันตรายหรือทารุณกรรมทางเพศ

แม้การจำคุกระยะสั้นจะเหมาะสมสำหรับในหลายคดี แต่จะต้องทำพร้อมไปกับการฟื้นฟู
 บำบัด การอบรมและการให้การศึกษา รวมถึงการปลูกฝังให้มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมด้วย

3.6 การจำแนกลักษณะผู้ต้องขังของอังกฤษ

รากฐานทางกฎหมายในการบังคับโทษจำคุกในประเทศอังกฤษ โครงสร้างที่สำคัญใน
 การบังคับโทษจำคุกในประเทศอังกฤษและเวลส์ จะถูกบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์
 ปี 1952 (Prison Act of 1952) และระเบียบข้อบังคับอีกส่วนหนึ่ง ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเป็นไปตาม
 หลักการพื้นฐานของกฎหมายเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมทางอาญา กฎหมายวางกรอบขยายความ
 เกี่ยวกับอำนาจการบริหารจัดการตามบทบัญญัติของกฎหมายที่อนุญาตให้ทำได้ตาม Prison Act of
 1952 และ Prison Rule of 1964 ซึ่งกำหนดหลักการพื้นฐานต่างๆ ตลอดทั้งข้อบังคับเกี่ยวกับ
 โรงเรียนฝึกอบรมเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด Borstal Rule of 1964 และ Detention Center

Rule of 1952 เนื้อหาสาระของกฎหมายราชทัณฑ์มีการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขเปลี่ยนแปลงในระหว่างปี 1968 และปี 1972 โดยเฉพาะในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สอง มีการปรับปรุงแก้ไขจากสภาพปัญหาที่พบในทางปฏิบัตินั้น และแก้ไขด้วยวิธีการที่พิสูจน์และประเมินผลได้จริงสามารถนำมาปฏิบัติแล้วเกิดผลได้จริงภายในเวลาที่กำหนด⁴³

ภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของงานราชทัณฑ์ตามข้อ 1 ของ Prison Rule of 1964 โดยส่วนใหญ่แล้วจะมีเป้าหมายเพื่ออบรมและปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง เพื่อให้ผู้ต้องขังเกิดแรงกระตุ้นและให้การสนับสนุนผู้ต้องขังเพื่อนำไปสู่การมีชีวิตที่ดีและมีประโยชน์ต่อไป⁴⁴ หลังจากที่ได้รับการปล่อยตัวจากเรือนจำแล้ว

เป้าหมายแรก ต้องเปลี่ยนทัศนคติของผู้กระทำความผิดให้มีผลเหมือนกับคนทั่วไป มีการเยียวยาเพื่อปรับปรุงตัว มีการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลง

เป้าหมายที่สอง ต้องวิเคราะห์เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง โดยเฉพาะของ Anglo - american และวิเคราะห์การกำหนดและไม่กำหนดระยะเวลาการจำคุกทั้งหมด มีแนวคิดในการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดในการเบี่ยงเบนโทษจำคุกและนำสิทธิต่าง ๆ ในเรื่องของมนุษยธรรมเมตตา กรุณา อย่างมีขอบเขตมาใช้ภายใต้การบริหารงานของกระทรวงมหาดไทย (Home Office)

เป้าหมายที่สาม ภารกิจที่รองรับการดำเนินการตามคำพิพากษาของศาลให้เป็นไปอย่างมีสิทธิมนุษยชนและเป็นที่ยอมรับได้ในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง มีมาตรการป้องกันการหลบหนีจากเรือนจำ

3.6.1 มาตรการในการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังของอังกฤษ

ระบบและองค์กรในการบังคับโทษทางอาญา ตั้งแต่ปี 1963 กรมราชทัณฑ์ของอังกฤษ และเวสต์บริหารจัดการโดยกระทรวงมหาดไทย (Home Office) มีผู้บังคับบัญชา General Director ซึ่งไม่ได้รับผิดชอบดูแลเฉพาะการบังคับโทษตามกฎหมายอาญาเท่านั้น แต่รวมถึงอำนาจในการพักการลงโทษ แลการคุมประพฤติ และสวัสดิการความปลอดภัยของสังคมให้กับผู้ต้องขังในเรือนจำ และการปล่อยตัว องค์กรกรมราชทัณฑ์ดำเนินการโดยคณะกรรมการราชทัณฑ์ โดยกรมราชทัณฑ์จะแบ่งการบริหารออกเป็น 4 ส่วน (เหนือ กลาง ตะวันตกเฉียงใต้ ใต้ ของอังกฤษ) แต่ละส่วนภาค

⁴³ กฎหมายว่าด้วยการบังคับโทษจำคุก (น. 188). เล่มเดิม.

⁴⁴ Purpose of prison training and treatment

The purpose of the training and treatment of convicted prisoners shall be to encourage and assist them to lead a good and useful life.

จะมีผู้บังคับบัญชา Regional director ดำเนินการบริหารจัดการกับผู้ต้องขังที่อยู่ในเรือนจำ⁴⁵ ในปัจจุบันประเทศอังกฤษการจำแนกผู้ต้องขังเมื่อเข้าสู่เรือนจำแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. ประเภท A เจ้าหน้าที่เรือนจำพิจารณาแล้วว่ามีความเสี่ยงในการหลบหนีและเป็นบุคคลอันตราย สามารถที่จะก่ออันตรายต่อสังคม และพยายามที่จะหาทางหลบหนีออกจากเรือนจำ ดังนั้นจำต้องมีการทำทุกวิถีเพื่อที่จะยับยั้งคุณจากการหลบหนีจากเรือนจำ

2. ประเภท B ที่เจ้าหน้าที่เรือนจำพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเงื่อนไขในการรักษาความปลอดภัยน้อยหรือไม่มีโอกาสที่จะหลบหนี

3. ประเภท C เจ้าหน้าที่เรือนจำพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่สามารถหลบหนีจากเรือนจำ แต่ไม่อาจไว้วางใจให้อยู่ในเรือนจำแบบเปิดได้

4. ประเภท D เจ้าหน้าที่เรือนจำพิจารณาแล้วมีเหตุเชื่อถือว่าสามารถไว้วางใจให้อยู่ในเรือนจำแบบเปิดได้

สถานที่ควบคุมผู้ต้องขัง ประกอบไปด้วยผู้ต้องขังระหว่างพิจารณา สำหรับนักโทษเด็ดขาดที่ศาลพิพากษาแล้ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะเป็นผู้ส่งมอบผู้ต้องขังให้โดยมีกำหนดเวลาแน่นอนในการควบคุม ปรากฏตามหมายศาลยื่นยันหรือเอกสารอื่นใดตามกฎหมายของรัฐสภาระบุเหตุผลเป็นการเฉพาะราย⁴⁶

เรือนจำท้องถิ่นมักจะเกี่ยวข้องกับศาลเป็นเรือนจำปิด และจะเป็นเรือนจำประเภท “B” มีหน้าที่หลักในการกักขังผู้ต้องขังระหว่างพิจารณา ถ้าในเวลาต่อมาคำพิพากษาว่ากระทำผิดจริงผู้ต้องขังจะถูกย้ายไปอยู่เรือนจำอีกประเภทหนึ่ง ขึ้นอยู่กับการจำแนกลักษณะการทำความผิดซึ่งจะได้รับการปฏิบัติและการปรับพฤติกรรมในรูปแบบต่างๆ อย่างไรก็ตามผู้ต้องขังที่ศาลพิพากษาให้จำคุกระยะสั้นๆ อาจอยู่ในเรือนจำท้องถิ่นต่อไปจนครบกำหนดโทษ

เรือนจำของประเทศอังกฤษประกอบไปด้วยเรือนจำปริมาตรที่มีกระจายอยู่ทั่ว ๆ ไป และเป็นเรือนจำประเภท “B” สำหรับนักโทษที่มิอันตรายมากๆ ตั้งแต่ปี 1968 จะถูกจัดแยกกลุ่มเป็นจำนวนน้อยๆ เข้าไว้ในเรือนจำประเภท “A” เพื่อความเหมาะสมจากเหตุผลที่ว่าด้วยเรื่องของความปลอดภัย

การมีเรือนจำมากก็ย่อมที่จะมีผลต่อจำนวนของเจ้าหน้าที่ ค่าใช้จ่ายต่างๆ การควบคุมและการบริหารจัดการต่างๆ ที่ผู้กระทำผิดมีจำนวนมากๆ จึงมีการพยายามที่จะใช้มาตรการภายนอกเรือนจำเพื่อลดปริมาณผู้ต้องขัง ผู้ต้องขังจำนวนมากสามารถแก้ไขได้ด้วยระยะเวลาสั้นๆ แต่ปรากฏ

⁴⁵ Gunther Kaiser. (1989). *Prison System & Correctional Laws . Europe, The United States, and Japan. A Comparative Analysis.* p.55 (อ้างถึงใน ธานี วรภัทร์. น. 191. เล่มเดิม).

⁴⁶ Ibid. (p.55). *Prison System & Correctional Laws* (น.191). เล่มเดิม.

ว่าผู้ต้องขังที่ต้องคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกระยะสั้นนั้น มีอัตราการกระทำผิดซ้ำสูงกว่าผู้ต้องขังที่ต้องโทษจำคุกระยะเวลานาน เนื่องมาจากการใช้โปรแกรมแก้ไขพฤติกรรมในการจำคุกระยะสั้นจะไม่ครบสมบูรณ์ ผู้ต้องขังดังกล่าวตนเองถูกย้ายไปเรือนจำที่ไกลจากภูมิลำเนา ผู้ต้องขังร้อยละ 43 บอกว่าพวกเขาต้องสูญเสียไปซึ่งการติดต่อและความสัมพันธ์กับครอบครัวตั้งแต่เข้าไปอยู่ในเรือนจำ สำหรับผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาร้อยละ 48 พบว่ายังพอรักษาการติดต่อสัมพันธ์กับครอบครัวได้อยู่⁴⁷

3.6.2 ขั้นตอนในการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง

โดยปกติแล้วเมื่อผู้ต้องขังเข้ามาสู่เรือนจำหรือทัณฑสถานจะต้องผ่านการจำแนกลักษณะและความเสี่ยงทุกราย เพื่อที่จะได้มีการพิจารณากำหนดหรือจัดประเภทผู้ต้องขังให้อยู่ในเรือนจำที่เหมาะสมเฉพาะราย การจำแนกลักษณะนั้นจะถูกกำหนดโดยเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์จากการประเมินปัจจัยหลายๆ อย่าง อาทิเช่น ประวัติส่วนตัวและบันทึกการกระทำความผิดของผู้ต้องขังแต่ละราย ซึ่งรวมถึงสุขภาพจิต และผู้ให้คำปรึกษา กระบวนการจำแนกนี้จะมีผลไปถึงประสบการณ์ของผู้ต้องขัง การกำหนดระดับความปลอดภัย การศึกษา โปรแกรมการทำงาน และสถานะทางจิตใจ อีกทั้งยังรวมถึงปัจจัยอื่นๆ การจำแนกลักษณะนี้เป็นหนึ่งในขั้นตอนพื้นฐานที่ผ่านการบริหารจัดการเรือนจำเพื่อควบคุมจำนวนผู้ต้องขังเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมในเรือนจำให้เป็นระเบียบเรียบร้อยและมีความปลอดภัย

ระดับของความปลอดภัยนั้นจะแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ แต่ก็ยังมีสิ่งที่ยึดถือปฏิบัติที่คล้ายคลึงกัน ระดับของเรือนจำที่มีการรักษาความปลอดภัยสูงสุด “เรือนจำความมั่นคงสูงสุด” ไว้สำหรับคุมขังผู้ต้องขังที่ถือว่าเป็นอันตราย และชอบก่อความวุ่นวายหรือมีความพยายามที่จะหลบหนีออกจากเรือนจำ นอกจากนี้ในอดีตนั้นเรือนจำความมั่นคงสูงสุดสร้างขึ้นเพื่อคุมขังผู้ต้องขังที่เป็นผู้ก่อการร้ายหรือนักโทษทางการเมืองที่เป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของประเทศ และผู้ต้องขังจากเรือนจำอื่นซึ่งมีประวัติก่อความรุนแรงหรือมีพฤติกรรมที่ชอบก่อความวุ่นวายในเรือนจำหรือได้รับการสันนิษฐานว่าเป็นหนึ่งในสมาชิกแก๊งค์อาชญากรรม ผู้ต้องขังเหล่านี้จะถูกคุมขังไว้ในห้องขังเฉพาะตัวมีการล็อกอย่างแน่นหนาเป็นเวลา 23 ชั่วโมงต่อวัน อาหารจะถูกส่งโดยผ่านทางช่องที่เจาะไว้เป็นพิเศษที่ประตู และผู้ต้องขังแต่ละรายจะได้รับอนุญาตให้ออกจากห้องขังเพื่อออกกำลังกายเป็นเวลา 1 ชั่วโมงต่อวัน ผู้ต้องขังจะไม่ได้รับอนุญาตให้ติดต่อสื่อสารกับผู้ต้องขังรายอื่น อีกทั้งจะถูกติดตามเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่องผ่านกล้องวงจรปิด ในอีกทางหนึ่งจะเป็นห้องขัง

⁴⁷ Secretary of State for the Home Department. (2002). Justice for all. p. 106 (อ้างถึงใน ธานี วรภัทร์. น. 193. เล่มเดิม).

ที่มีความปลอดภัยต่ำซึ่งเรือนจำส่วนใหญ่จะใช้เป็นแบบบ้านพักหรือสถานที่กักขังซึ่งความปลอดภัยและความเข้มงวดไม่ถึงว่าจำเป็นมากนัก ตัวอย่างเช่น อาชญากรรมปกขาว (white - collar) ซึ่งมักจะไม่ได้รับโทษจำคุกแต่จะถูกส่งไปปรับโทษยังเรือนจำที่มีการรักษาความปลอดภัยระดับต่ำ เนื่องจากว่าเป็นผู้ต้องขังที่มีความเข้าใจในวัฒนธรรมของผู้ที่มีฐานะดี มีการศึกษาในระดับดีและเป็นอันตรายน้อยกว่า เรือนจำความปลอดภัยตอนนี้ได้รับการออกแบบให้มีความเข้มงวดที่น้อยกว่าซึ่งผู้ต้องขังแต่ละรายจะต้องอยู่ในห้องขังในเวลากลางคืนแต่ในเวลากลางวันจะได้รับอนุญาตให้ทำกิจกรรมหรือทำงานได้อย่างอิสระ

การลงโทษจำคุกในยุคปัจจุบันนั้น โดยส่วนใหญ่แล้วจะมาพร้อมกับความต้องการที่จะแยกและจำแนกประเภทผู้ต้องขัง เพื่อให้เป็นไปตามเหตุผลหรือวัตถุประสงค์ในการจำคุกและการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังเพื่อให้อยู่ในการควบคุมและอยู่ในระเบียบวินัยของการบังคับโทษจำคุก พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ ค.ศ. 1865 นั้นต้องการให้ผู้ต้องขังนั้นแยกกันอยู่โดยอาศัยเรื่องของเพศ เป็นเกณฑ์เพศ ไม่ว่าจะเป็นผู้ต้องขังกระทำความผิดอาญาหรือเป็นความผิดทางแพ่ง และไม่ว่าจะอยู่ระหว่างถูกลงโทษหรือไม่ ซึ่งห้องขังนั้นจะต้องจัดให้มีที่ว่างเพียงพอสำหรับผู้ต้องขังทุกรายที่ได้รับการจำแนกลักษณะ กฎหมายที่ประกาศใช้ในสมัยนั้นมีความซับซ้อนและละเอียดถี่ถ้วน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการถูกรวบรัดด้วยเครื่องหมายและการควบคุมของกระบวนการลงโทษรวมทั้งการลงโทษสำหรับผู้ที่เป็นหนี้

ในปี ค.ศ. 1950 การจัดชั้นการบังคับโทษของเรือนจำในประเทศอังกฤษจะพิจารณาตามหลักการพื้นฐานของระบบการจำแนกผู้ต้องขัง โดยจำแนกเป็นชั้นพิเศษและชั้นธรรมดา ตั้งแต่ปี 1960 พื้นฐานของการแยกขังและการฟื้นฟูรูปแบบต่าง ๆ สำหรับผู้ต้องขังชายนั้นเป็นไปตามการจำแนกประเภทโดยเน้นในเรื่องของความปลอดภัย การจำแนกลักษณะผู้ต้องขังนั้นเป็นพื้นฐานของการรักษาความปลอดภัย ซึ่งเป็นกุญแจสำคัญที่จะสร้างความเชื่อมั่นหรือสร้างความมั่นใจในการรักษาความปลอดภัยของผู้ต้องขังในเรือนจำ และการทำงานเพื่อการปรับปรุงฟื้นฟูพฤติกรรมก็จะต้องมีความเหมาะสม ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบของการจำแนกเพื่อความปลอดภัยที่มีมาตั้งแต่ช่วงกลางปี 1960 ซึ่งทำให้ขั้นตอนนั้นได้รับการนำมาพัฒนาและปรับปรุงให้ดีขึ้นเพื่อให้เหมาะสมกับผู้ต้องขังแต่ละราย⁴⁸

พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ ปี 1952 (The Prison Act of 1952) ให้อำนาจแก่รัฐมนตรีในการที่จะกำหนดกฎเกณฑ์ในการบริหารและการควบคุมเรือนจำ การจำแนก การจ้างงาน ระเบียบ

⁴⁸ From *Prison Law : Second Edition* (p. 123), Stephen Livingstone, Tim Owen, 1999, Oxford

วินัยและการควบคุมสำหรับผู้ต้องขังที่อยู่ในเรือนจำนั้น⁴⁹ ซึ่งในข้อที่ 1 ของ Prison Rule of 1964 ได้มีการวางหลักเพิ่มเติมในส่วนของพื้นฐานในการจำแนกประเภทผู้ต้องขัง

(1) Prisoners shall be classified, in accordance with any directions of the Secretary of State, having regard to their age, temperament and record and with a view to maintaining good order and facilitating training and, in the case of convicted prisoners, of furthering the purpose of their training and treatment as provided by rule 3.

(2) Unconvicted prisoners

(a) shall be kept out of contact with convicted prisoners as far as the governor considers it can reasonably be done, unless and to the extent that they have consented to share residential accommodation or participate in any activity with convicted prisoners; and

(b) shall under no circumstances be required to share a cell with a convicted prisoner.

(3) Prisoners committed or attached for contempt of court, or for failing to do or abstain from doing anything required to be done or left undone:

(a) shall be treated as a separate class for the purposes of this rule;

(b) notwithstanding anything in this rule, may be permitted to associate with any other class of prisoners if they are willing to do so; and

(c) shall have the same privileges as an unconvicted prisoner under rules 20 (5), 23 (1) and 35 (1).

(4) Nothing in this rule shall require a prisoner to be deprived unduly of the society of other persons.

ในรูปแบบเดิมของกฎข้อ 3 ได้มีการห้ามไว้โดยชัดเจนในเรื่องของการคุมขังว่าห้ามให้ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณากับผู้ต้องขังเด็ดขาดอยู่รวมในเรือนจำเดียวกัน ไม่ว่าจะอยู่ภายใต้สถานการณ์ใดๆ ก็ตาม Prison Rule ในปัจจุบันนั้นมีการปรับเปลี่ยนและวางหลักมาเพื่อลดความตึงเครียดและแรงกดดันภายในเรือนจำท้องถิ่นอันเนื่องมาจากปัญหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำ โดยการให้ผู้ต้องขังแบ่งปันห้องขังหรือที่พักอาศัย แต่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ต้องขังก่อน และเป็นที่น่าทราบบันดีว่าการแยกผู้ต้องขังนั้นจะขึ้นอยู่กับเพศไม่ว่าผู้ต้องขังนั้นจะถูกศาลตัดสินให้เป็นนักโทษเด็ดขาดแล้วหรือมีความเห็นสมควรที่จะต้องคุมขังต่อก็ตาม ประเภทของการจัดระบบรักษาความ

⁴⁹ The Prison Act 1952 Rules for the management of prisons and other institutions 47(1).

ปลอดภัยนี้ก่อให้เกิดความขัดแย้ง และโดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดระบบนี้ส่งผลไปถึงการจำแนก ลักษณะประเภท A ซึ่งรัฐมนตรีได้มีการจัดทำเอกสารขึ้นเพื่อเผยแพร่ และได้มีการอธิบายถึง หลักการพื้นฐานในการจำแนกผู้ต้องขัง โดยเรียกว่า “หลักเกณฑ์ Mountbatten” ซึ่งเริ่มมาจาก คำแนะนำของ Earl mountbatten จากไต่สวนในเรื่องของเรือนจำเกี่ยวกับการหลบหนีและการรักษา ความปลอดภัย และได้รับการยอมรับซึ่งเป็นผลมาจากจากการไต่สวนในคดีของ George Blake ซึ่ง หลบหนีออกมาจากเรือนจำ Wormwood ในปี 1966 และหลักเกณฑ์ในปัจจุบันนี้ก็แทบจะไม่ได้ เปลี่ยนแปลงไปจากหลักเกณฑ์ Mountbatten เท่าไรนัก⁵⁰

3.6.2.1 ประเภท B, C, และ D

แนวทางการบริหารจัดการ

แนวทางการบริหารจัดการในส่วนของการจำแนกและการแยกผู้ต้องขังเพศชายประเภท B, C และ D มีอยู่ในคู่มือการจัดการของเรือนจำ “manual on sentence Management and planning” ซึ่งวิธีการจัดการทั่วไปนั้นมีการกำหนดไว้ในวรรคที่ 7.1.3 คือ

“ผู้ต้องขังจะต้องได้รับการจัดประเภทซึ่งจะเป็นไปตามวัตถุประสงค์ คือความน่าจะเป็น ว่าผู้ต้องขังพยายามที่จะหาทางหลบหนีหรือความเสี่ยงที่อาจจะกระทำการหลบหนีสำเร็จ การ จัด ประเภทผู้ต้องขังนั้นควรเน้นที่จะพิจารณาเพียงข้อเท็จจริงเหล่านี้ ตัวอย่างเช่น ปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวกับ ความเสี่ยงของการหลบหนี ความสามารถในการอยู่ร่วมกับผู้ต้องขังรายอื่นได้ การฝึกอบรมหรือ ความต้องการทางการแพทย์ แต่ความพร้อมหรือจำนวนที่ว่างของเรือนจำหรือทัณฑสถานจะไม่ถูก นำมาพิจารณาในขั้นตอนนี้ ผู้ต้องขังทุกรายจะต้องได้รับการจัดประเภทของความปลอดภัยในระดับ ต่ำแต่จะต้องสอดคล้องกับความต้องการของการรักษาความปลอดภัย”

เกณฑ์ที่จะนำมาพิจารณาเพื่อการจัดประเภทของผู้ต้องขังซึ่งกำหนดไว้ในวรรคที่ 7.1.4 ผู้ต้องขังทุกรายจะได้รับการจัดให้อยู่ในระดับความปลอดภัยประเภท D เป็นอันดับแรก เว้นแต่ว่าจะ มีกรณีดังต่อไปนี้

1. ต้องคำพิพากษาให้จำคุกมากกว่า 12 เดือน สำหรับความผิดในเกี่ยวกับความรุนแรง
2. ถูกตัดสินคดีความผิดเกี่ยวกับเพศต่อผู้เยาว์
3. ต้องคำพิพากษาในคดีก่อนให้จำคุกมากกว่า 12 เดือน สำหรับความผิดเกี่ยวกับความรุนแรงหรือความผิดทางเพศ และไม่ประสบความสำเร็จในการจำคุกในทัณฑสถานเปิด
4. ถูกตัดสินว่ามีความผิดในคดีปัจจุบันหรืออดีตซึ่งเกี่ยวกับการลอบวางเพลิงหรือ ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดไม่ว่าจะเป็นผู้นำเข้าหรือเป็นผู้จำหน่าย

⁵⁰ From *Prison Law : Second Edition* (p. 125), By Stephen Livingstone, Tim Owen, 1999. Oxford University Press Inc. New York United states.

5. มีประวัติเคยหลบหนีจากเรือนจำหรือทัณฑสถาน

เมื่อเกณฑ์เหล่านี้ได้ถูกนำมาใช้ หากผู้ต้องขังที่ไม่ได้รับให้จัดอยู่ในประเภท D ก็จะถูกจัดให้อยู่ในประเภท C เว้นแต่ว่าจะมีกรณีดังนี้

1. ต้องคำพิพากษาให้จำคุกมากกว่า 7 ปี ในความผิดเกี่ยวกับความรุนแรงหรือเกี่ยวกับเพศ
2. เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกมากกว่า 7 ปี ในความผิดเกี่ยวกับความรุนแรงหรือเกี่ยวกับเพศ แต่ไม่ประสบความสำเร็จในการจำคุกตามคำพิพากษาในเรือนจำประเภท C
3. ต้องคำพิพากษาในคดีปัจจุบันเกินกว่า 10 ปี
4. มีประวัติการหลบหนีจากเรือนจำหรือทัณฑสถาน หรือมีบุคคลภายนอกจะพยายามช่วยเหลือในการหลบหนี

การจัดแบ่งประเภท B จะเกิดขึ้นโดยกระบวนการตามเกณฑ์ข้างต้น ในทางปฏิบัตินั้นจะถูกเตรียมการไว้สำหรับผู้ต้องขังที่ถูกตัดสินแล้วว่ามี ความผิดไม่ว่าจะปัจจุบันหรือความผิดครั้งก่อน ซึ่งเป็นความผิดที่มีความรุนแรง ความผิดเกี่ยวกับเพศ หรือความผิดที่เกี่ยวกับยาเสพติด ส่วนผู้ที่ถูกตัดสินแล้วว่ามี ความผิดแต่เป็นความผิดที่ไม่มีความรุนแรงหรือถูกตัดสินจำคุกในระยะเวลาสั้น โดยปกติแล้วจะไม่ได้รับการจัดให้อยู่ในประเภทของการรักษาความปลอดภัยที่สูงกว่าประเภท C⁵¹

3.6.2.2 กระบวนการพิจารณา

การพิจารณาเกี่ยวกับการกำหนดระดับของความปลอดภัยประเภท B-D เป็นหน้าที่ของ “Observation, Classification and Allocation Unit” (OCA) ซึ่งโดยส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในการพิจารณาจะขึ้นอยู่กับบันทึกการคุมขังทั้งในปัจจุบันและในอดีต รายงานก่อนการพิจารณาคดี บุคลิกลักษณะในอดีต ข้อเท็จจริงของข้อหา รวมถึงข้อสังเกตอื่นใดที่ผู้พิพากษาผู้พิจารณาคดีทำขึ้น กระบวนการจำแนกนั้นจะมีด้วยกัน 2 ขั้นตอน ในขั้นแรกการประเมินจะใช้แบบฟอร์ม ICA 1 (Initial Categorization and allocation document) โดยวิธีการสัมภาษณ์ผู้ต้องขังซึ่งโดยส่วนมากแล้วนั้นมักจะกระทำในกรณีที่ผู้ต้องขังถูกตัดสินจำคุกน้อยกว่า 6 เดือน เจ้าหน้าที่ฝ่าย OCA นั้นจะดำเนินการจำแนกผู้ต้องขังโดยใช้เอกสาร ICA 1 ซึ่งเป็นขั้นตอนโดยใช้รายละเอียดของการกระทำผิดในปัจจุบัน คำพิพากษาของศาล ความผิดที่ถูกตัดสินในครั้งก่อน และระยะเวลาการจำคุก (โดยเฉพาะผู้ที่กระทำผิดเกี่ยวกับเพศและหรือการใช้ความรุนแรง) ประกอบกับประวัติการหลบหนี ความเสี่ยง หรือแนวโน้มที่จะหลบหนี เป็นฐานข้อมูลในการพิจารณา เจ้าหน้าที่ฝ่าย OCA จะบันทึกข้อมูลเสร็จสิ้นและขั้นตอนในการจัดประเภทผู้ต้องขังแบบชั่วคราว แต่เจ้าหน้าที่

⁵¹ Ibid. (p.126).

สามารถที่จะแสดงให้เห็นถึงเหตุผลหรือระบุได้ว่าการจะประเภทแบบชั่วคราวนั้นอาจถูกนำมาใช้ หรือได้รับการปรับเปลี่ยน ตัวอย่างเช่น ผู้ที่กระทำความผิดเล็กน้อยมีแนวโน้มที่จะก่อความรุนแรง หรือปัจจัยอื่นที่บ่งชี้ว่าจะต้องแยกออกจากชั้นตอนวิธีการ ซึ่งคู่มือการใช้งานนั้นระบุไว้ว่าการ จำแนกประเภทนั้นจะต้องเน้นเรื่องความปลอดภัยเท่านั้น

ผู้ต้องขังทั้งหมด หรือผู้ที่ถูกตัดสินแล้วว่ามีคามผิดรวมถึงผู้ต้องขังระหว่างพิจารณา (ยกเว้นผู้ต้องขังที่ได้รับการสันนิษฐานแล้วว่าควรจะถูกกำหนดให้อยู่ในประเภท A) จะได้รับการ จำแนกให้อยู่ในประเภท U (Unclassified) และโดยปกติแล้วจะได้รับการสันนิษฐานไว้ก่อนว่าควร จำแนกให้อยู่ในประเภท B แต่ในคู่มือการจัดการของเรือนจำ “manual on sentence Management and planning” ให้เหตุผลไว้อย่างชัดเจนว่าทำไมผู้ที่ยังไม่ถูกตัดสินหรือผู้ต้องขังไม่เค็ดขาดจะไม่ สามารถจัดให้อยู่ในประเภท C ได้หากมีเรือนจำที่เหมาะสมอยู่ เพราะอำนาจการตัดสินใจดังกล่าว ควรจะเป็นอำนาจของผู้ว่าการรัฐและจะต้องผ่านการอนุมัติโดยผู้ว่าการเขตเท่านั้น⁵²

การจัดแยกผู้ต้องขังเพื่อส่งไปยังเรือนจำที่มีการฝึกอบรมตามคำตัดสินของศาลนั้น เป็น กระบวนการที่แยกต่างหากจากการจำแนกประเภทผู้ต้องขัง แต่ในทางปฏิบัติทั้งสองกระบวนการ จะมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน และเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ฝ่าย OCA เช่นเดียวกันซึ่งจะใช้วิธีการ สัมภาษณ์ผู้ต้องขังเช่นเดียวกัน การแยกผู้ต้องขังนั้นอาจได้รับอิทธิพลในหลายๆ ปัจจัย ซึ่งบางครั้ง อาจเกิดความขัดแย้งกัน เช่น ความต้องการด้านการรักษาความปลอดภัย ความต้องการในด้านการ ควบคุม ความต้องการใช้พื้นที่ที่มีอยู่ของเรือนจำฝึกอบรมได้อย่างเต็มที่ และความต้องการของ ผู้ต้องขังแต่ละราย โดยคู่มือยังระบุอีกว่าแม้ปัจจัยหลักจะมีอิทธิพลต่อการแยกผู้ต้องขัง แต่การจัด ประเภทของผู้ต้องขังจะต้องนำหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้มาใช้

1. มีแนวโน้มที่จะประพฤติตัว เช่น แสดงให้เห็นว่ารับไม่ได้กับการจัดการปัญหาใน สถานทีนั้นๆ
2. ความเหมาะสมของที่พักอาศัย (เช่น ความเสี่ยง หรือ อายุ)
3. ความต้องการด้านการแพทย์หรือทางจิตของผู้ต้องขังซึ่งอาจจะต้องได้รับการดูแล เป็นพิเศษ
4. การระบุถึงความคิดที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรมฟื้นฟูพฤติกรรม เพื่อประเมินถึงความ เสี่ยง
5. บริเวณที่พักอาศัยและรวมไปถึงผู้อาศัยรอบที่พัก
6. การศึกษา หรือการฝึกอบรม หรือตามศักยภาพของแต่ละราย

⁵² Ibid. (p.127).

7. ข้อจำกัดอื่นใดในเรื่องของเกณฑ์การแยกผู้ต้องขังโดยทำความตกลงกับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น

ผู้ต้องขังทุกรายจะได้รับการจัดประเภทตามระดับของความปลอดภัยโดยกระบวนการจะเริ่มตั้งแต่การรับตัวผู้ต้องขังเข้าสู่เรือนจำ ซึ่งผู้ต้องขังที่ได้รับโทษจำคุกน้อยกว่า 2 ปี จะได้รับการจำแนกประเภทใหม่ทุกๆ 12 เดือน แต่สำหรับผู้ต้องขังที่ได้รับโทษจำคุก 4 ปีขึ้นไป การจำแนกประเภทผู้ต้องขังซ้ำจะดำเนินการโดยคณะกรรมการจำแนกประเภทผู้ต้องขังที่อยู่ภายในเรือนจำ โดยกระบวนการจำแนกนั้นก็จะเป็นการประเมินในด้านความเสี่ยงในลักษณะเดียวกัน และสำหรับผู้ต้องขังที่ได้รับโทษจำคุกน้อยกว่า 4 ปีนั้นการประเมินจะเป็นของเจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล สำหรับพื้นฐานการจำแนกประเภทซ้ำจะทำเป็นรายงาน โดยเป็นส่วนประกอบของการวางแผนตามคำพิพากษาของผู้ต้องขังแต่ละราย ซึ่งจะรายงานส่วนอื่นๆ และความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่มาประกอบในการกำหนดแผนด้วย นอกจากนี้ยังมีรายงานเกี่ยวกับความคืบหน้าที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสิทธิของผู้ต้องขังในเรือนจำซึ่งจะนำมาประกอบในข้อมูลของผู้ต้องขังด้วย

3.6.2.3 ประเภท A⁵³

ในเรือนจำของประเทศไทยนั้น การจำแนกประเภทของผู้ต้องขังมีอยู่หลายประเภท แต่ประเภทของระดับความปลอดภัยขั้นสูงสุดคือ ประเภท A เป็นที่สำหรับผู้ต้องขังที่เป็นอันตรายร้ายแรงและหากหลบหนีออกจากเรือนจำได้ จะเป็นภัยต่อส่วนร่วม หรือต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือความปลอดภัยของรัฐ และไม่ว่าผู้ต้องขังนั้นอาจจะไม่หลบหนีหรือแม้แต่มีแนวโน้มที่อาจจะหลบหนีจะต้องทำให้การหลบหนีนั้นเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ ความปลอดภัยประเภท A นี้ถือเป็นหลักสากลในส่วนที่ว่าในระดับความปลอดภัยประเภทเดียวที่สามารถใช้ได้กับผู้ต้องขังทุกรายไม่ว่าจะเป็นผู้ที่ถูกตัดสินแล้วว่ามีความผิดหรือถูกกักขังไว้ ถูกตัดสินจำคุกตลอดชีวิตหรือจำคุกแบบมีกำหนดระยะเวลา เพศชายหรือเพศหญิง และผู้ใหญ่หรือเด็ก เมื่อรายงานของ Mountbatten ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ในปี 1966 มีเพียงผู้ต้องขังจำนวน 120 รายที่ได้รับการพิจารณาแล้วว่าสมควรที่จะต้องถูกจัดให้อยู่ในระดับความปลอดภัยสูงสุด

อำนาจการพิจารณาและตัดสินใจในการจัดประเภทของผู้ต้องขังให้อยู่ในประเภท A นั้น เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการประเภท A โดยจะประกอบไปด้วยเจ้าหน้าที่เรือนจำอาวุโสที่จะมีการประชุมกันอยู่ตลอด เมื่อเรือนจำหรือทัณฑสถานรับตัวผู้ต้องขังที่เป็นความผิดร้ายแรงครั้งแรกจะต้องมีการรายงานไปยังคณะกรรมการประเภท A ซึ่งคณะกรรมการจะพิจารณาว่าควรที่จะจัดผู้ต้องขังไว้ในประเภท A เป็นการชั่วคราวในเบื้องต้น ถ้าหากผู้ต้องขังได้รับการจำแนกประเภทแบบ

⁵³ Ibid. (p.130).

ชั่วคราวและถูกจัดให้อยู่ในประเภท A โดยทั่วไปแล้วผู้ต้องขังจะต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขของการรักษาความปลอดภัยเช่นเดียวกันกับผู้ต้องขังที่ได้รับการยืนยันแล้วว่าควรได้รับการจำแนกให้อยู่ในประเภท A ตามความผิดและตามคำพิพากษาของศาล

เมื่อได้รับการตัดสินความผิดแล้วทุกๆ คดีของผู้ต้องขังที่ได้รับการจัดประเภทแบบชั่วคราวให้อยู่ในประเภท A จะได้รับการพิจารณาตรวจสอบโดยคณะกรรมการจำแนกประเภท A ซึ่งจะพิจารณาข้อมูลของผู้ต้องขังกับรายงานการรับตัวที่รับมาจากผู้บัญชาการเรือนจำ ไปยังเรือนจำที่ผู้ต้องขังจะถูกย้ายไป รายงานจะต้องยื่นต่อทีมตรวจสอบการจำแนกประเภท A ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการจำแนกประเภท A โดยจะต้องยื่นภายใน 10 วันนับแต่วันที่รับตัวผู้ต้องขังมาและจะต้องต่อท้ายมาจากคำสั่งจำคุก เอกสารบันทึกการพิจารณาคดี ประวัติความผิด และข้อมูลส่วนอื่นที่นำมาพิจารณาโดยจะมีความเกี่ยวข้องกับการกำหนดเพื่อจำแนกประเภทของความปลอดภัย กระบวนการตรวจสอบนี้เป็นไปตามนโยบายที่ออกโดยรัฐสภา ในเดือนธันวาคม 1992 นโยบายนี้พูดถึงการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่ได้รับการจำแนกประเภทอย่างคร่าวๆ และคณะกรรมการประเภท A จะตรวจสอบการจำแนกประเภทตามความผิดที่ถูกตัดสิน โดยทันที แต่หลังจากนั้นคณะกรรมการจะพิจารณาข้อมูลของผู้ต้องขังอีกครั้งหนึ่งหากได้รับข้อเสนอแนะจากผู้ว่าราชการ และระดับของความปลอดภัยนั้นสามารถปรับลดได้หากประเมินแล้วว่าความอันตรายในการหลบหนีของผู้ต้องขังมีระดับลดลง หรือภายใน 5 ปี นับแต่วันที่คณะกรรมการจำแนกประเภท A ได้ทำการพิจารณาข้อมูลของผู้ต้องขัง แต่ในกรณีที่ไม่มีข้อเสนอแนะให้มีการลดระดับความปลอดภัยที่ทีมตรวจสอบการจำแนกประเภท A จะทำการตรวจสอบประจำปีและหากไม่มีการเปลี่ยนแปลงผู้ต้องขังก็จะต้องอยู่ที่ระดับความปลอดภัยนี้ต่อไป⁵⁴

3.6.2.4 การจำแนกความเสี่ยงของผู้ต้องขังประเภท A

ผู้ต้องขังที่ได้รับการกำหนดให้อยู่ในความปลอดภัยประเภท A (รวมทั้งผู้ต้องขังเด็ดขาดและไม่เด็ดขาด) จะได้รับการกำหนดระดับของความเสี่ยงโดยคณะกรรมการประเภท A ซึ่งระดับของความเสี่ยงนี้จะมีด้วยกัน 3 ระดับคือ ความเสี่ยงระดับมาตรฐาน ความเสี่ยงระดับสูง และความเสี่ยงแบบพิเศษ เกณฑ์ที่ประกาศได้โดยคณะกรรมการประเภท A ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการจำแนกลักษณะความเสี่ยงมีดังนี้

ระดับความเสี่ยงมาตรฐาน⁵⁵

ผู้ต้องขังประเภท A โดยส่วนใหญ่แล้วจะได้รับการจำแนกให้อยู่ในความเสี่ยงระดับมาตรฐาน ผู้ต้องขังที่อยู่ในความเสี่ยงระดับมาตรฐานนี้เป็นผู้ต้องขังที่ไม่มีข้อมูลหรือความสงสัยว่า

⁵⁴ Ibid. (p.131).

⁵⁵ Ibid. (p.132).

จะมีผู้ให้ความช่วยเหลือหรือมีทรัพยากรที่จะสามารถใช้ในการวางแผนเพื่อหลบหนีออกจากเรือนจำได้ ไม่มีประวัติในการหลบหนีหรือมีความตั้งใจในการที่จะหาทางหลบหนี แต่ถึงอย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่เรือนจำจะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบอยู่เสมอว่าผู้ต้องขังอาจจะใช้โอกาสใดก็ตามเพื่อจะหลบหนี แต่หากผู้ต้องขังหลบหนีออกไปได้จะก่อให้เกิดอันตรายต่อบุคคลภายนอกไม่ว่าจะเป็นประชาชน เจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือแม้แต่ความมั่นคงของรัฐ

ระดับความเสี่ยงสูง

ผู้ต้องขังประเภท A ที่ได้รับการจำแนกให้อยู่ในความเสี่ยงประเภทนี้มีจำนวนเล็กน้อย ซึ่งผู้ต้องขังที่ได้รับการจำแนกให้อยู่ในความเสี่ยงประเภทนี้จะเป็นผู้ต้องขังที่มีประวัติแสดงให้เห็นว่ามีทั้งความสามารถที่จะวางแผนเพื่อหลบหนีและมีความมุ่งมั่นที่จะกระทำการหลบหนี อีกทั้งยังมีผู้ที่คอยให้ความช่วยเหลือและมีทรัพยากรที่จะสามารถใช้ในการวางแผนหลบหนี ผู้ต้องขังประเภท A ที่อยู่ในความเสี่ยงระดับสูงโดยส่วนมากแล้วจะเป็นอาชญากรคนสำคัญ ตัวอย่างเช่น ผู้ก่อการร้ายที่อยู่ในองค์กรก่อการร้ายระดับใหญ่ หรือการปล้นทรัพย์ หรือผู้ค้ายาเสพติดรายสำคัญ เป็นต้น

ระดับความเสี่ยงเฉพาะ

มีผู้ต้องขังจำนวนน้อยมากที่ได้รับการกำหนดให้อยู่ในความเสี่ยงประเภทนี้ ซึ่งผู้ต้องขังที่ได้รับการกำหนดให้อยู่ในความเสี่ยงเฉพาะนอกจากจะเป็นผู้ที่มีความเสี่ยงในการหลบหนีสูงแล้ว โดยส่วนใหญ่จะเป็นผู้กระทำความผิดหรืออาชญากรที่ก่ออันตรายร้ายแรงต่อประชาชน และเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับจากสมาชิกในองค์กร

การจำแนกระดับความเสี่ยงนี้ผู้ต้องขังอาจได้รับการปรับลดระดับลงจากระดับความเสี่ยงเฉพาะเป็นความเสี่ยงระดับสูง หรือจากความเสี่ยงระดับสูงเป็นความเสี่ยงระดับมาตรฐาน ซึ่งการปรับหรือลดระดับการจำแนกความเสี่ยงนี้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการประเภท A เท่านั้น โดยจะดำเนินการต่อเมื่อได้รับการแนะนำซึ่งจะมีลักษณะของการดำเนินงานที่คล้ายๆ กับการจำแนกประเภทของผู้ต้องขังที่จะสามารถปรับลดหรือเพิ่มระดับความปลอดภัยของผู้ต้องขังก็ต่อเมื่อได้รับการแนะนำมาเช่นเดียวกัน